

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА X • БРОЈ 202. • 22. НОВЕМБАР 1981.

ЦИЈЕНА 4 ДИНАРА

БЕЗ ГУБИТАКА

Привреда наше комуне за биљекила је добре резултате у деветомјесечном пословавању. Како нам је саопштило Љубо Рађеновић, председник Извршног одбора Скупштине општине, укупан приход износи милијарду и 380 милиона динара, што је за 52% више него у истом периоду прошле године. Доходак износи 490 милиона и повећан је за 60% у односу на деветомјесечни период из прошле године. Оно што посебно охрабрује је изванредан пораст чистог дохотка. Он износи 390 милиона и већи је за 70 одсто у односу на исти период лани.

Основне организације удруженог рада из области туризма и угоститељства, које чине основ привреде у нашој комуни, пословале су без губитака. За девет мјесеци у комуни је остварено 1.852.000 ноћења, што представља повећање од 7% у односу на прошлогодишњи период. С обзиром да је посјета током октобра била добра, та цифра ће бити још већа.

Најбоље резултате постигле су ООУР „Хотели Бечићка плажа“ и ООУР „Јадран трговина“. У хотелском комплексу у Бечићима забиљежен је рекордан остатак дохотка — 50 милиона динара, што је у поређењу с прошлм и ранијим годинама изузетан резултат. Овде је, наиме, туристичка сезона трајала пуних 65 мјесеци, знатно је побољшана понуда, а промет у ванпансиону био је рекордан. Трговци су остварили укупан приход у износу од 310 милиона динара — четири пута виши него прије двије године.

Једино је губитак остварила Индустријска пекара „То пола“, и то у износу пет милиона. Међутим, то није одраз слабог рада него неизмирених обавеза на име компензације за брашино од стране неколико комуна на Приморском приморју које овлашћава хљебом.

Порастао је и просјечни лични доходак у привреди и он ове године износи 9.480 динара. Буџетски приходи су добро остварени — у каси је 10 милиона динара виши него што је планирано, па ће тај новац бити утрошен за плаќање компензације за пољопривредне прехранбене артикле.

Г. С.

ИЗ РАДА САВЕЗА КОМУНИСТА

ДОГОВОР О АКЦИЈИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЈЕРА СТАБИЛИЗАЦИЈЕ

На проширену сједницу Општинског комитета Савеза комуниста, одржану 12. новембра, уз присуство радне групе ЦК СК Црне Горе — Ненад Ђућин, Давид Дашић и Богдан Вучинић — разматрана су нека актуелна идејно-политичка питања остваривања политике економске стабилизације и утврђењи непосредних задаци Савеза комуниста у вези са тим.

Полазећи од већ ставова

утврђених на неколико претходних сједница Комитета и Општинске конференције, који су проистекли из ставова 21. сједнице ЦК СКЈ, критички је оцијењена досадашња активност на спровођењу стабилизационих мјера у нашој општини. Речено је, наиме, да се на нивоу Општинског комитета и Конференције до сада расправљало о овој проблематици, да су именоване и бројне негативне појаве и њи-

хови носиоци, доношени јединствени закључци како да се слабости отклоне, али када се пође у основне организације акција се разводни и живот наставља по старом.

Зато је одлучено да радне групе Општинског комитета уз помоћ Централног комитета СК Црне Горе у најкраћем року обезбиђеде да се радни људи и грађани путем зборова у ООУР и мјесним заједницама, објективно упо-

знају с тежином економске ситуације у којој се сада налазимо, њеним узроцима и путевима за излазак из сада тешкона. На овим скуловима треба, у свијетлу става 21. сједнице ЦК СКЈ, са гледати питања, проблеме и економске тешкоће у свим срединама, квалитет предузетих мјера, њихов допринос мјењању стања и оцјенити досадашњи рад и понашање свих друштвених субјекта та у спровођењу утврђене политике. У свим срединама посебно треба оцјенити зашто до сада, и које све мјере утврђене политичким и другим документима, нијесу предузете у том правцу. Речено је, такође, да свуда треба ићи на прецизирање задатака за чије спровођење треба задужити најодговорније комунисте.

В. С.

Општински комитет Савеза комуниста о проблемима информисања

Општински комитет Савеза комуниста, на проширену сједницу одржану 3. новембра, разматрао је актуелна идејно-политичка питања уређивачке и кадровске политике у срединама јавног информисања. Радна група Општинског комитета припремила је за ову прилику анализу рада листова „Приморске новине“ и „Монтенегро-

Лист добро прати рад политичких foruma у општини. У рубрици „Скупштинска хроника“ грађанима се презентирају одлуке, планови и прописи који су доношени на сједницама. Добро је праћен привредни живот и развој комуне, посебно проблеми туристичке привреде. Редовно су заступљене културне манифестације на подручју оп-

штадија, комуналнија и других дјелатности, што би било корисно ради размјене искустава.

Милован Пајковић је рекао да се Будва не може похвалити на информисању, јер, поред локалних листова, на овом подручју постоје до писништва „Вечерњих новости“, „Побједе“, „Политике“ и Радио Титограда. Говорећи о раду „Приморских новина“,

Са проширеног састанка Општинског комитета СК

турист“, као и преглед застуљености подручја општине у републичким и централним гласилима, на радију и телевизiji. У материјалима и у уводном излагању Драга и Лјијешевића истакнуто је да је Будва у овим гласилима прилично добро заступљена и да су информације са овог подручја углавном објективне и правовремене.

Све описане говоре да су „Приморске новине“, као орган ССРН, добар лист, да читаоца упознаје с главним збијањима у општини, да је на линији социјалистичког самоуправљања, да васпитају младе генерације посвећује велику пажњу и тиме потврђује да важност локалних листова све више расте и да сви они који се баве проблемима информисања треба да превазиђу потицајивачка скватања о локалној штампи.

Пајковић је потврђао да би лист убудуће требао да допоши више критички интонира на прилога из живота и рада основних организација СК, подружнице ССРН, делатности база и мјесних заједница. Он је обавијестио присутие о проблемима финансирања листа и заложио се да се ово питање реши на сајму правни начин.

Секретар Општинског комитета Савеза комуниста Жарко Миковић је нагласио

Пајковић је потврђао да би лист убудуће требао да допоши више критички интонира на прилога из живота и рада основних организација СК, подружнице ССРН, делатности база и мјесних заједница. Он је обавијестио присутие о проблемима финансирања листа и заложио се да се ово питање реши на сајму правни начин.

Секретар Општинског комитета Савеза комуниста Жарко Миковић је нагласио

(Наставак на 3. страни)

ДАН ОСЛОВОЂЕЊА НАШЕ ОПШТИНЕ И РОЂЕНДАН СФРЈ, 29. НОВЕМБАР ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА

РЕДАКЦИЈА

уз ЧЕТРДЕСЕТОГОДИШЊИЦУ НАРОДНЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

Наш допринос борби за слободу

Наша народнослободилачка борба дио је херојске историје наших народа. Комунистичка партија Југославије је током рата, од 1941. до 1945. године, успјела да афирмише слободарске, борбене, патриотске и позитивне људске врлине наших предака и обогати их новим револуционарним квалитетом који су дошли до изражавају борби за пуну слободу и правду, а против сваког угњетавања.

Народ наше општине је за остваривање тих циљева дао драгоцен прилог у људским и материјалим жртвама. Са поносом се сјећамо, посебно ове године кад ће смо четрдесету годишњицу почетка НОБ и 37-годишњицу ослобођења наше општине, синова и кћери овог краја, бораца и руководилаца погинулих, стријељаних и жртава фашистичког терора.

Из наше општине у току рата живот је изгубило 253 наших суграђана, међу њима 21 жена и дејвојка. Од погинулих тридесетпетора су погинули у борби 13. јула 1941. и остали у њој све до своје

фашистичког терора над недужним становништвом, а петоро су жртве рата.

Међу погинулима, умрлим и стријељанима било је 58 чланова КПЈ, десет кандидата за чланове Партије и 60 скојеваца. Двадесетседморица чланова Партије су прим

таљона упућених у Ваљевиће за борбу против четника погинула су двојица најбољих међу најбољима — комесар чете и пушкомитраљезац — и још четворица у каснијим борбама. Од 40 бораца и старјешина Приморског батаљона, који су средином априла 1942. отишли из овог краја и касније ступили у IV пролетерску прногорску бригаду, међу којима је било 13 другарица, на путу за бригаду погинуло је комесар тог батаљона и једна другарица, а у састав прослављене бригаде, или у другим јединицама и на другим одговорним партијским дужностима, погинуло је до краја рата 21 борац и старјешина, међу којима се дама другарица.

Од 67 бораца скоро половина их је стријељана 1941.

јени у Партију до 13. јула 1941. године. Међу њима се налазе предратни и ратни се кретари партијских ћелија и одјељења, чланови и секретари среских комитета, један члан Покрајинског комитета КПЈ за Србију, секретар и чланови Међуопштинског комитета за источну Боку, Будву и Паштровиће, чланови Војног штаба у устанку, комесар команде мјеста у устанку на Ограђеници, командири одреда формираних за борбу против окупатора пре устанка и у устанку, командира десетица, водова и чета у оперативним јединицама у току рата, партијско-политички водни делегати, комесари чета, замјеници комесара батаљона и комесари батаљона. Било их је који су погинули са официрским чиновима, орденом или медаљом за храброст. Је дна дјевојка и једна жена вршиле су високе партијске функције пре рата и у раздобљу до свог последњег часа.

Од 47 бораца устаника, који их је 17. новембра 1941., отишло у унутрашњост земље да се бори против окупатора, у борби на Пљевљима, 1. децембра 1941., погинуло је њих 14, а још петорица у редовима Прве пролетерске бригаде 1942. и 1943. године. Од 20 бораца Приморског ба-

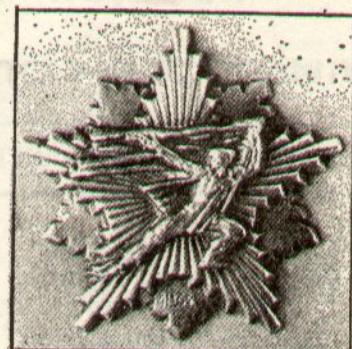
године, и то непосредно послиje устанка, када је окупатор испољавао свој највећи бијес. Осуђени на смрт стајали су испред непријатељских пушака пркосно. Иако су у затворима били изубијани, измучени физичким и психичким мукама, у послед

ним тренуцима свога живота нијесу крвнику пружили задовољство да моле за милост. Сви су достојанствени и горди на себе и своје. Неки нијесу дозвољавали да им се вежку очи и да им пучају у леђа, већ су им се смијали у лице, псевали их и с потцетињавањем и омаловажањем гледали у њихове уперене пушке. Узвикивали су: „Да живи КПЈ!“ „Да живи Совјетски Савез!“ „Смрт фашизму!“, а било је и таквих који су везаних руку на сртли на непријатеља. Окупаторски војници и старјешине, који су извршавали пресуде, нијесу могли сквати да кроз те појединце избјига снага народа чији су они синови и кћери.

Старосна структура погинулих од 1941. до 1945. је врло различита. Највише је погинуло оних који су били способни да се укључују у активну борбу против окупатора. Своје животе изгубило је 43 лица рођена пре 1900, 46 их је било рођено између 1900. и 1910, 42 између 1910. и 1915, 36 између 1915. и 1920, 59 између 1920. и 1925, 21 између 1925. и 1929. године, а шест лица било је рођено послиje 1933. године.

ИСПРАВКА

У „Приморским новинама“ број 200. објављено је да је Машо Бргуљан био комесар приморско-которске чете. Штаб батаљона чинили су Блажо Кажанегра — командант, Бошко Куљача — комесар и Рако Дулетић помоћник комесара.

1941.

Социјална структура погинулих даје вјерну слику мјеста, времена и услова, под којима је живио народ овог краја. Од 253 погинула земљорадњом се бавило њих 160, а велики број их је по времену радио на надницу. Регистровано је 38 радника, већином занатлија, 22 су били студенти и ћаци виших школа, и десеторица службеници, 14 дјевојака и жена биле су домаћице или су то тре бале да постану, осморо су ученици основних школа и је дно дјете од три године.

И тако су до краја 1943. и 1944. године из наше општине не одлазили комунисти, скојевци, омладинци и родољуби, борили се и гинули на бојном пољу. Окупатор је из својих логора и затвора извлачио и стријељао наше су грађане 1942. на Цијевни, 1943. у Бару и многим другим мјестима широм Југославије. Али, народ овог краја — и поред свих страхота рата и жртава које је поднисао, већ је стално држао корак с другим устаничким мјестима крајевима наше земље. С. К.

САВО КУЉАЧА

Најтежи растанак

(УЗ 40-ГОДИШЊИЦУ БИТКЕ НА ПЉЕВЉИМА)

Када смо иоћи, између првог и другог децембра, изашли из Пљевља, нико од преживелих бораца Ловћенског батаљона није ни помишљао да долази нови дан. Вукући ногу пред ногу, уз шкрипу и ломљење слане по смрзнутој земљи, удаљавали смо се од града. Сви смо мислили на оно што се у њему догодило јуче и на оне који погибше и остадоше у Пљевљима. Иако смо знали све који погибше, знали смо да је много знатних и незнаних пало ту поред нас.

Размишљајући о свему томе, ишли смо полако и тихо, не ради тишине и опрезности, већ ради онога што смо носили у себи и осјећали послиje јучерашњег дана. Здрави су помагали рањеницима да се и они крећу, или су их носили. Било је врло хладно — али нико није осјећао хладноћу, били смо гладни — али нико није помишљао на храну. Већ је било почело свитање новог дана када је та последња група бораца Ловћенског батаљона дошла на поглед оне ледине где је батаљон био оставио сувишне ствари, када је претходне ноћи пошао на Пљевља, а која је била одређена за зборно место у случају да напад не успије.

Неко рече: „Ту смо, стигосмо“. Зауставих се и погледах испред себе. Кроз јутарњу измаглицу видим да на ледини испред нас нешто стоји непомично у строју. У први мањи се схватам шта то стоји у строју. Гледам — хтио бих да видим оно што нећу више никад видети — постројени Ловћенски батаљон онакав какав је био ту прошлије ноћи, а не сувишне ствари које су бор

ци оставили прије поласка у напад. Постепено ми навиру мисли и присјећам се слике од прошле ноћи која ми постаје све јаснија. Пред очима ми стоји постројен батаљон по четама, у четама су све млади и здрави момци, чланови Партије, СКОЈ-а и комунисти по уђељењу. Сви са високим борбеним моралом и, уз то, добро наоружани.

Пред батаљоном је његов командант Перо Ђетковић, поносан на наш морал, дисциплину и наоружање. Увјерен је да ће се извршити борбени задатак батаљона више неће бити. Било му је познато да његови борци и старјешине имају у њега пуно повјерење. Усправан, као увијек, озбиљна изгледа и замишљен, огњут официрском пелерином, схватајући озбиљност тренутка и тешкоће задатка који је повјерен његовом батаљону и њему, он се обраћа старјешинама и борцима:

— Другови Ловћенци, пред наш батаљон стоји тежак и одговоран задатак кога морамо извршити, јер од тога зависи успјех других батаљона који, као и наш, нападају на Пљевља из других праваца. Свако има свој задатак, сви су подједнако и тешки и важни. Командири чета упознати су са задацима својих чета. Овде ћете, сваки иза себе, оставити рукасke, торбице и друге за љуришне непотребне ствари. Понесите сву муницију и бомбе. За остављене ствари не брините: кад освојимо Пљевља, доћи ћemo за њих. У случају неуспјеха, зборно место је на овом мјесту. Но, тако нешто не очекујем. Вјерјујем у вас и у стару ратну срећу наших предака који је пратила у сличним при-

Приморске новине

Лист ССРП општине Будва Уређује: Редакциони колегијум, Главни и одговорни уредник Милован Пајковић. Издавач: Општинска конференција ССРП — Будва адреса: Редакција: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жирос-рачуна 20710-478-287 код СДК Будва — Штампа: Издавачко-штампарско предузеће „Обод“ — Цетиње — Претплата: годишња 100,00, за иностранство 280,00 динара. — Рукописи се не враћају.

Борци Петровца обиљежавају два значајна датума из предратног и ратног периода

Мјесна организација Удружења бораца НОР Петровац, поводом 40. годишњице устанака и револуције народу Југославије, у да не ослобођења наше општине, 21. и 22. новембра, откривањем спомен-плоча на Куфину и у Петровцу, обиљежије још два значајна датума из новије историје овога краја.

Првој Куфин — гранично мјесто између барске и бивше петровачке општине — убраја се међу историју

ска мјеста у нашој Републици у којима су плануле прве устаничке пушке 13. јула 1941. У току припрема оружаног устанка партијска организација ондашиње петровачке општине брижљиво је разрадила план напада на окупаторске снаге које су биле стационирале на овом подручју. Очијењено је да је Куфин као стратегијска тачка веома важан за непријатеља ради обезбеђења сабирања бара — Петро-

вац и врло погодан за успјешан напад устаника. Та које је у рану зору 13. јула почела борба на Куфину. Од правца Бара наступале су јединице које су су до устанка ту биле стационирале, затим моторизовани дјелови италијанске дивизије „Таро“. Штитећи већ ослобођену територију, устаници су успјешно развили налете италијанских фашиста. Када непријатељу није пошло за руком да овлада превојем, у два маха је са заставом Црвеног крста тражио прекид ватре, како би извукao рањенике. Устаници су, поштујући међународна правила, прекидали ватру. У овој је равној борби паштровским устаницима притељи су у помоћ борци из Црнице, па се непријатељ почeo по влачiti у нереду, остављајући за собом шест камиона и велику количину оружја и муниције. У овој борби он је имао 27 мртвих и 40 рањених војника и официра.

Формирање Међуопштинског комитета КПЈ 1935. године у Петровцу на Мору обиљежава се откривањем спомен-плоче на кући Душана Медина на Медин кршу.

В. С.

Бока у НОР-у и револуцији

У новембру 1981. године, у организацији Историјског института СР Црне Горе и друштвено-политичких организација општина Херцег-Нови, Котор, Тиват и Будва, одржава се научни скup „Револуционарни раднички покрет и НОР у Боки Которској“. Основни предмет, као што се из његовог назива види, биће третирање разних питања из проблематике НОР-а и револуције на подручју Боке Которске, укључујући и територију будванске општине.

Увид у предмет научног скупа може се стечи и из оквирног плана тема, односно теза, у коме је од пет поглавља једно посвећено међуратном периоду.

Поред научних, културних и јавних радника, скупу ће присуствовати и прилично велики број преживелих учесника и актера НОР-а и револуције.

Предвиђено је објављивање радова са скупа у посебном зборнику.

ликама. Другови, са срећом напријед! Командири чета, поведите чете на извршење задатака!

Командири и борци Ловћенског батаљона извршили су задатак свог команданта, у нездрживом јуришу стигли су у Пљевља. Све остало је познато. Сада смо опет ту, али никад више у оном саставу од прошле ноћи. Догодило се оно што смо најмање жељели. Општи напад на Пљевља није успио, и мы смо послије тешког и мучног дана борбе у граду долазили на зборно мјесто које је било пусто, без живе душе. На ледини, у строју, стајале су наше ствари. Било је ужасно и тужно.

Стојећи пред стројем Приморско-соколске чете, односно пред постројеним рукашима, сјетио сам се другова којима су припадали а којих више нема. Када је посљедња група бораца из наше чете узела своје ствари, у строју остале 29 рукаса по које нико није дошао. Питамо се: значи ли то да су сви погинули, или има још живих? Обухвата нас немила помисао, јер је мало нађе да ће још неко доћи на зборно мјесто. И није више нико дошао. Погинуло је 29 бораца, међу којима четири члана команде чете и два командира вода из Четврте чете Ловћенског батаљона. Међу њима је тринаест рукаса мојих школских другова, рођака и пријатеља из Паштровића, које сам неизмјерно волио и цијенио, и једног из Манића.

И таме где су биле постројене остale чете видимо да је и у њиховим стројевима остало доста рукаса и торбица. Више у строју Друге и Треће, а нешто мање у строју Прве чете. Слика је ужасна.

Хтјели бисмо да кренемо даље, да дођемо тамо где се прикупља батаљон. Не можемо се одвојити од тог мјеста, не можемо да оставимо ствари својих другова, ка-

ко их ту оставити, шта урадити с њима. Па се присјећамо да смо и њих јуче оставили мртве и несахрањене у Пљевљима. Шта ће нам ствари када њих нема? Тада сам заплакао за друговима, нијесам се могао уздржати, као ни много пута касније, као ни сада док пишем ове редове. То је био мој најтежи растанак од другова. Касније сам сличне растанке лакше подносио.

Првог децембра у Пљевљима гинули су другови поред нас, познати и непознати. Ако је који био рањен указана му је помоћ на тај начин, што смо, како смо знали повезали рану и настојали да зауставимо крвarenje. Гинули су другови и нико није плаќао, суза није било, тај дан није био за сусе.

Дан касније било је обратно, и против наше воље плакали смо. Тек тада је пред нашим очима пукла сурова стварност да смо се заувијек растали од наших најбољих другова. Јуче то нијесмо схватали, ни ни о томе могли мислити. Мислили смо погинућемо и ми, па ћемо опет бити скупа — нећемо се растајати, Али, данас је већ друго, ми смо живи, крећемо се, посимо оружје, иако некима још из рана тече крв. Дошли смо и по наше ствари — рукаси, деке и шаторска крила, живи смо и даље ћемо да се боримо, да светимо наше другове који остало несахрањени у Пљевљима.

Полако одлазимо, ствари остављамо нек стоеју у строју и нека чекају, можда ће, ипак, неко да дође, иако знамо да више ни ко неће доћи. Наши другови остали су на положају око официрског дома и у официрском дому у Пљевљима.

Растанак са том ледином и тим стварима био је необично тежак. Тешко нам је било кроћити са тог мјеста и све то оставити, а морало се ићи даље, и тога смо били свјесни, па смо и пошли да наставимо започету борбу.

Општински комитет СК о проблемима информисања

(Пренос са 1. стране)

да се Савез комуниста до сада није довољно бавио питањима информисања. Он је истакао да у Будви још увијек живи малограђанска преосе тљивост на критичке написе у штампи, да су поједине средине и даље неоправдано затворене за присуство јавности, да се с представницима штампе недовољно и нерадо контактира, што је посљедица бирократске логике у појединим колективима и бојани да оно због чега би се могло одговарати не излази пред јавност. И новинари, та које, нерадо начињу голица-већ теме. Зато се — нагласио је Миковић — од новинара и редакција очекује већа ангажованост и одговорност, јер нијеовољно само приказивање стања, већ треба доприносити решавању проблема.

У раду сједнице узео је учешћа и Иво Врбица, члан Предсједништва ССРН Црне Горе, и набројао најчешће примједбе које се упућују на рачун штампе и осталих средстава информисања, а то су једностранице, површност, формулар и демобилизаторско писање. Он је нагласио да прати редовно рад свих средстава информисања, па сматра да су „Приморске новине“ један од бољих локалних листова у нашој Републици.

Предсједник Општинске конференције СК Недељко Дапчевић говорио је о моралном лицу новинара, истакав

ши да новина и новинар не смију бити сарадник појединача или група, већ сарадник система.

У дискусији су учествовали Светозар Маровић, Гојко Љубановић, Станко Наповић и други.

Предложено је да треба основати Самоуправну интересну заједницу за информативну дјелатност, као и да „Приморске новине“, по могућству, излазе недовољно. Сматра се да би Будви требала и локална радио станица. Новинарима треба отворити врата свих колективних и средина, позивати их редовно не само на састанке формума, већ и у делегатску базу, на сједнице радничких сајета и подружнице — свуда где се расправља о најважнијим питањима живота и ради комуне.

В. Станишић

ПРЕДАВАЊЕ АЛЕСА ПИКНЕРА

У оквиру сарадње Савеза комуниста Југославије и Комунистичке партије Чехословачке, у нашој Републици је половином новембра боравио Алекс Пикнер, сарадник у Одељењу ЦК КП Чехословачке за пропаганду. Приликом боравка у Будви, 5. и 6. новембра, Пикнер је за политички актив Будве одржао предавање на тему: Задаци идеолошког рада КП Чехословачке послије XVI конгреса.

Још увијек се недовољно брине о најмлађима

Секција за васпитање и образовање при Општинској конференцији Социјалистичког савеза, на сједници од 4. новембра, разматрала је питање бриге о дјеци на подручју наше општине. Основу за дискусију, која је била веома свестрана и садржајна, јер су састанку присуствовали и представници свих институција које се баве бригом о дјеци, дале су тезе Савезног конференције ССРН на тему: Дijete као значајан субјект друштвеног развоја.

На сједници је истакнуто да дјеца будванске општине, и поред тога што је посљедњих година изграђено неколико објеката (три дјечја вртића и школа у Петровцу), још увијек не уживају благодети индивидуалног и друштвеног стандарда који је у нашој друштвено-политичкој заједници постигнут.

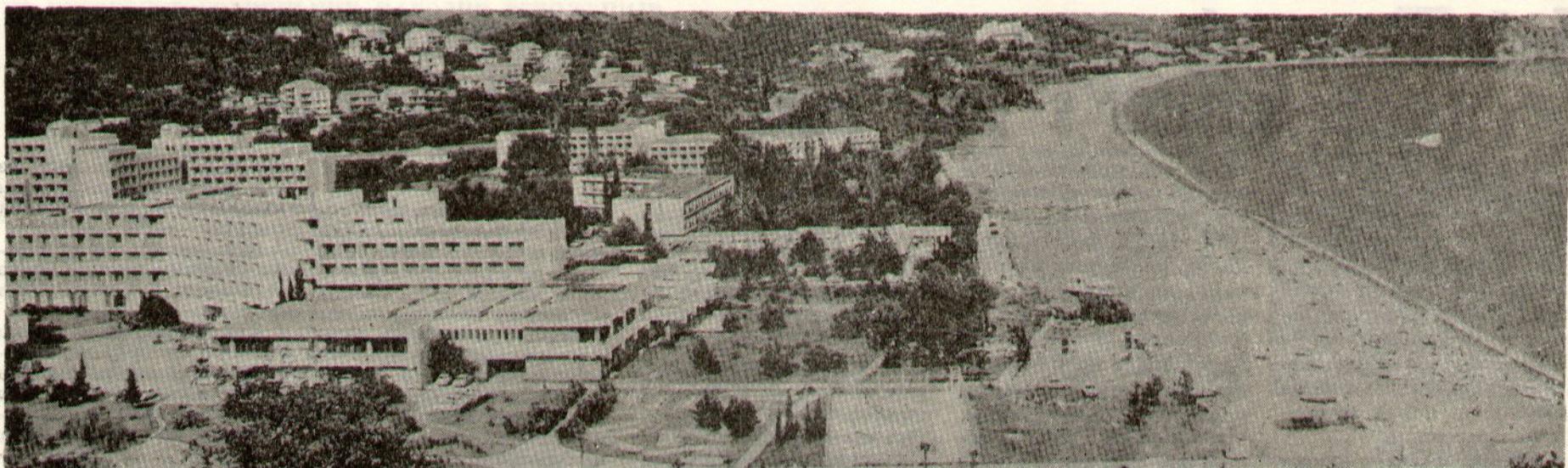
Недостатак слободних и уређених површина за игру, преоптерећеност школским градивом, преокупација родитеља и наставно-васпитног особља разноразним проблемима из свакодневног живота и рада, све то утиче да се дјеци закидају од дјетињства. Како у школи, тако и у породици форсира се образовни дио наставе, а запоставља васпитни моменат, који је исто тако не и више важан за правилно формирање личности будућег грађанина самоуправне социјалистичке заједнице.

Све ове констатације потврђују се конкретним примјерима. Наше дјеца осавремене школе већ годинама не могу да обезбиђују услове за прелазак на цјелодневни боравак ученика. И поред инсистирања да се у средњорочним и другим плановима развоја унесу и задаци на плану стварања бОльих услова за развој дјетета, сви до садашњих покушаја остали су без резултата. Ничу нови стамбени блокови, тргови, саобраћајнице, трговачки центри, а да инвеститор, изван зидова објекта и тротоара, није направио ни квадратног метра уређеног простора за боравак дјеце! Због тога наша дјеца често својим животима плаћају данак таквој политици. У Будви се годинама није инвестирило ниједног динара за одмор и рекреацију дјеце, и поред тога што имамо резервисан плац на Златибору, који више од једне деценије чека неимаре да подигну Дјечји дом. А будванском дјеце је као хлеб потребан такав вид рекреације јер се, како се чуло на састанку од здравствених радника, не можемо похвалити ни здравственим стањем најмлађих.

Општа порука овог скupa

јесте да нема захвалније и оправданије инвестиције од она која се улаже за дјецу.

В. С.

У ПОСЈЕТИ ДОБИТНИКУ НОВЕМБАРСКЕ НАГРАДЕ

Друга младост хотела на Бечићкој плажи

Завршена је још једна туристичка сезона. Хотели на Бечићкој плажи су затворени, јер нема вишег гостију, а паркови и плажа су пусти. Све се полако враћа у токове једноличног и тихог живота. Такав утисак смо стекли крајем новембра при сусрету с овогодишњим добитником Новембарске награде, хотелским комплексом на Бечићкој плажи.

Међутим, до прије мјесец дана није било тако. Хотелски комплекс од 2.400 кревета живио је бучно и весело као никад до тада. А како и не би? Доживио је своје друго рођење и другу младост.

О резултатима овог колектива водимо разговор с директором основне организације др Ратком Вукчевићем.

— Наша предвиђања — реја нам је он — да ћемо ове године успјешно пословати су се обистинила и то захваљујући, прије свега, изузетном залагању свих радника. Овај колектив је на крају девет мјесеци са задовољством констатовао да су овогодишњи резултати више него добри, да су обновљени капацитети и обогаћена понуда учинили да је посјета била одлична, а гости задовољнији него икада до сада.

Наиме, у пет хотела ове основне организације остварено је преко 300 хиљада ноћења, што је за 80 хиљада више него прошле године. Укупан приход износио је 222 милиона и, у односу на прошлу годину, већи је за два пута (индекс 214). Остатак до хотела овдје износи 50 милиона, продуктивност по раднику порасла је на 206.869,64 динара, а у прошлјој години је износила 132.894,23, што значи да индекс пораста износи 155,6%. У фондове је издвојено 31.461.726 динара, а прошле године ова цифра била је седам пута мања. Утрошена средства већа су за два пута у односу на прошлу годину.

Хотели су били отворени од 15. марта до 31. октобра, чиме је постигнут рекорд у досадашњем пословању.

ЗАОКРУЖЕНА ТУРИСТИЧКА ПОНУДА

— Разлог овако добрим резултатима је и успјешна санација која је ову основну организацију стајала 60 милијарди стarih динара или 25 милиона по кревету. Веома је важно истаћи да је упоредо постигнута и модер-

кла на води, дасака за једрење, а довољан је број сунђора и лежајки. У организацији „Компас“ веома успјешно је радио Спортски центар. Он је пружао услуге свима који су жељели да начу скијање и једрење на води.

— Прошla су времна — каже Ратко Вукчевић — када се туриста задовољавао само сунцем и морем и када му је било довољно понудити само хотелски смјештај. Данас он тражи много више: могућности за бављење различним спортом — ради рекреације и разноврстан културно-забавни живот — ради разоноде. Мислим да смо

то постигли, а то је показала и овогодишња сезона када су гости били више него задовољни. Толико је било позитивних изјава о боравку у нашим хотелима да сам често мислио како толике хвале нију добре.

У овој основној организацији поклоња се пажња и стамбеним потребама радника. И положај сезонаца овде је много бољи него другдје. Они у току сезоне остварују знатно веће личне дохотке од радника на неодређено вријеме, а поред тога бенифицијирани су од стране ООУР и путем учешћа у њихове трошкове исхране и смјештаја. У Радничком савјету, који овде броји 22 делегата, налази се пет сезонских радника.

Може се са задовољством констатовати да су рад самоуправних органа и самоуправни односи добри, као и политичка и безбједносна ситуација. То се може рећи и за међуљудске односе, а у сталном је усавршавању система друштвене самозаштите, о чему свједочи недавно одржана акција „Јединствени у одбрани и заштити“ која је у ООУР „Хотели Бечићка плажа“ веома успјешно организована.

ЗА ИДУЋУ СЕЗОНУ ЈОШ КОМПЛЕТНИЈА ПОНУДА

Но, и поред ласкавих оцењивања, радници овог узорног колектора, тијех три стотине ста-

лија запошљених, добро знају да се не живи од похвала, и да све може да буде још боље. Да би се до идуће сезоне побољшила понуда, наредни период такозване „мртве сезоне“ искористиће за завршење так централног паркинга на површини од 6.000 квадратних метара (а који се налази испод магистрале између „Сплендида“ и „Медитирана“) и то из сопствених извора и ангажовањем својих сталних радника. Планира се изградња неколико нових објеката на плажи, за које су већ готови пројекти, као и обогаћивање спортских активности на води.

— Несхватљиво је — пријејетили смо — да у цијелом комплексу ове зиме неће радити ни један хотел, а „Спландид“ је био припремљен за рад преко цијеле године.

— Нијесмо успјeli добити — каже нам др Вукчевић — такозвану енергетску дозволу, јер је загријавање овог објекта требало да буде на фтоту, што је неприхватљиво за садашњу ситуацију. Такође је отказано монтирање котларнице, иако су средства за то била обезбиђена из сопствене акумулације.

Тако су хотели на Бечићкој плажи пребродили катастрофу и демантовали сумњу да се за непуне двије године може повратити углед једног мјesta, а квалитет услуга подићи на највиши ниво.

Нада Митровић

Др Ратко Вукчевић

ИСТИЧЕМО

Радно мјесто Цветка Петковића

Замислите да се налази овај у најљепшој башти пуној ружа, најразличитијих боја, и другог медитеранског растиња, почев од магнолија, палми, лијандера, приморског бора, чемпреса, цедруса и туја, до разног се зонског цвијећа и украсног шибља. Испред вас море и је дна од најљепших плажа, не само на Јадрану, већ и у свијету, а у позадини обронци виских планина. Представите себи пет хотела који својим бијелим фасадама изражавају из тог зеленила и изгледом беспрекорно уклопљени у овај амбијент баш захваљујући овом одјегованом парку. Замислите, уз то, велике зелене површине засађене травом и ишпартане мноштвом поплочаних стаза и без-

број оаза сезонског цвијећа и украсног шибља, где се, уз беспрекорну расвјету, може шетати ноћу као и дану. Ето, то је радно мјесто Цветка Петковића, високо-квалификованог цвијећара, шефа паркова и зеленила хотелског комплекса на Бечићима. Захваљујући овом вриједном раднику и његовој екипи од пет радника, много гостију је изрекло ријечи хвале на рачун пријатног боравка у овим хотелима. Сигури смо да није било госта који није био одушевљен изгледом овог парка за који се могу изрећи само ријечи дивљења.

Размишљали смо, док смо тражили Цветка, удишући мирис посљедњих јесењих

Узорни баштован
Цветко Петковић

ружу, о томе колика је штета што су хотели празни, јер би гости и сада, када нема више сунчана и купања, мо-

Велико интересовање грађитеља за хотелски комплекс на Словенској плажи

Интересовање грађевинара из цијеле земље за градњу хотелског комплекса на Словенској плажи премашило је сва очекивања.

Средином мјесеца отворили смо пријаве грађевинских предузећа која су се вила на наш конкурс за изградњу објекта на Словенској плажи — рекао нам је Раде Ратковић, помоћник директора радијне организације у изградњи „Словенска плажа“. — Јавило се 26 грађевинских организација из свих република и покрајина, што је, заиста, охрабрује, јер је сигурно да ћемо моћи да одаберемо најбоље и најповољније.

Треба истаћи да су се јавиле најпознатије грађевинске организације. Примјера ради, стигле су пријаве „Енергопројекта“ и „Комграта“ из Београда, загребачке „Хидроелектре“, „Инграда“ из Цеља, „Пионира“ из Новог Места, скопске „Пелагоније“, „Ловћенинвеста“ из Титограда, Удружене грађевинске оперативе Војводине...

Радна организација „Словенска плажа“ тражи од извођача да учествују са 25% средстава било у виду кредита, било кроз удружилање рада и средстава. Тај услов, наравно, прихватају они који су се јавили на конкурс, тако да ће, уз средства која су о безбиједиена из Фонда за обнову и развој Црне Горе, бити затворена конструкција финансирања. Према ријечима Ратковића, у току 1982. и 1983. године на мјесту где су се до земљотреса налазили хотели „Интернационал“, „Адријатик“, „Плажа“ и „Славија“ са укупно 1700 кревета биће изграђено 2400 нових хотелских кревета. Објекти ће се градити по свим захтјевима савremenog туристичког тржишта — биће то хотели

гли да уживају у овом дивном амбијенту...

Лако смо га пронашли, јер Цветко је увијек у парку, на свом радном мјесту, или у расаднику којег са жењом одржава и његује. Интресантно је напоменути да је све што је засађено у овом врту (трава, руже, цвијеће, палме, украсно шиље) Цветков производ, то јест засађено је из његовог приватног расадника. То је, најvjероватније, и разлог што Цветко прича с толико љубави о сва које садници и сваком цвијећу, а брине о њима као да се ради о нечем њему најдражем.

Остали смо у овом врту скоро два сата, окружени по слједњим јесењим ружама. Ми радознали, а Цветко говорић, и ево приче о једном од најбољих радника ОУР „Хотели Бечићка плажа“.

с два-три спрата, рента-вила, атрактивни ресторани са свим пратећим садржајима, као што су спортски терени и објекти за културну анимацију. Цио комплекс, који се гради према пројекту љубљанског архитекте Јанеза Кобе, биће рађен у строго митеранском стилу.

Како смо обавијештени, након примједби — чланова Међународног консултативног одбора при Уједињеним нацијама на пројекат Словенске плаже са становишта сеизмике, пришло се његовој ревизији. Примједбе су усвојене и извршене корекције, тако да ће се градити по свим захтјевима сеизмичке науке који важе за ово изаратно трусно подручје.

До краја године све попунде биће обрађене и одабран извођач радова. Изградња 2400 кревета треба да стаје двије милијарде и 320 милиона динара. Међутим, цио посао неће бити окончан до краја 1983. године, пошто је планирано да се на овом простору гради још 1000 кревета, али то ће почети тек када се обезбиједе средства. Пројекат је урађен тако да се може градити несметано у фазама.

С. Г.

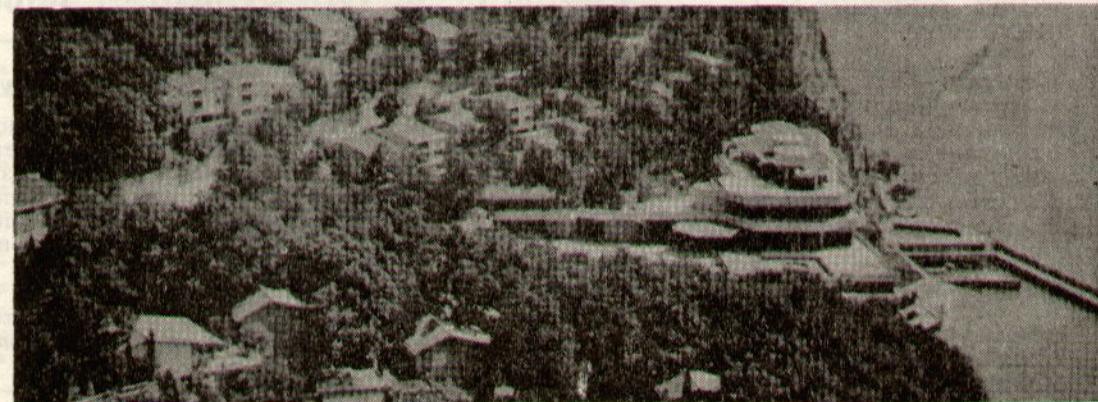
— Радим са цвијећем и зеленилом — каже Цветко — од своје шеснаесте године. У овој основној организацији сам већ трећа година. У хотелу „Београд“ радио сам до вет, а у Београдским расадницама у Будви осам година. Четири и по године радио сам у врту Белог двора на Дедињу и у Ужицкој 15. Укупан мој радни стаж на овим послосвима је 25 година, тако да сам просто срастao са сваким дрвотом, цвијетом или садницом.

Није било потребно да нам то каже, јер се то видјело док нам је причао о свом послу.

— Овај парк још није по мојој жељи, још може да буде љепши и богатији. Истински је да се доста урадило, нарочито послиje земљотреса. Међутим, треба га видjeti у етапама — по неколико хиљада квадратних метара.

ИЗ РАДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ „МОНТЕНЕГРОТУРИСТ“

Охрабрујући резултати

„AC“ у Перазића Долу

Почетком овог мјесеца саопштен је податак: пословање „Монтенегротуриста“ за девет мјесеци ове године је добро. У хотелима, камповима и домаћој радиности у оквиру ове радне организације остварено је два милиона и 102 хиљаде ноћења, што је за преко 300 хиљада ноћења више него прошле године. Укупан приход износи двије милијарде и 350 милиона и у односу на прошлу годину већ је за 750 милиона динара. Остатак дохотка, без дијела ненаплаћене реализације и дијела извозне стимулације (а у питању су позамашне суме) износи 117 милиона динара.

Да би се подаци о овогодишњем пословању боље разумјели, потребно је подсећати на показатеље „Монтенегротуриста“ у ранијим годинама. Наиме, укупан приход ове организације 1974. године износио је 440 милиона, а 1978., која се сматра рекордном, био је милијарду и 590 милиона динара. Затим, 1979. године изгубљени доходак износио је 510, а прошле 110 милиона динара. Захваљујући помоћи југословенске јавнине, постигнуто је да „Монтенегротурист“, у врло кратком року, поново стање на сопствене ноге и да ње гове основне организације у друштвеном раду поново живе од свог рада.

Свих 25 основних организација удруженог рада са подручјем 11 општина, удружених у „Монтенегротурист“, пословале су позитивно. Најбоље резултате оствариле су основне организације „Хотели

Бечићка плажа“, „Велика плажа“ у Улцињу, хотели у Сутомору и угоститељи у Ћићевима. Постављене задатке успјешно извршили су „Монетнегроекспрес“, „Монтенегрокомер“ и „Интерна банка „Монтенегротуриста“.

Санација туристичко-угоститељских објеката заврше на је успјешно, па се ове године радило са свега 32 одсто мање капацитета него у 1978. години.

У току је изградња хотела са 3.130 кревета у вриједности четири милијарде и 730 милиона динара, за шта су средства у цјелини обезбиједијена. До почетка наредне туристичке сезоне, поред хотела „Ас“ у Перазића Долу, на употребу ће се предати „Галеб“ у Улцињу, хотели у Бару и Петровцу, „Авале“ и „Могрен“ са укупно 640, „Парк“ у Цетињу и хотел у Плаву. Нудистичко насеље на Ади биће богојатије за 250, а у Остросу ће се завршити мотел са двадесет лејажа. Обновиће се ресторански и складишни простори и урадити дosta тога што треба да допринесе обогаћивању и проширењу туристичке понуде.

У завршној фази су послови око почетка изградње хотела „Отрант“ на Великој плажи у Улцињу, комплекса хотела на Словенској плажи и хотела у Котору. Сви они треба да се заврше до почетка главне сезоне 1983. године, па ће „Монтенегротурист“ тада бити богојатија за нових 3.276 хотелских кревета и другим садржајима; а имаће

13% лежаја више него 1978. године.

Поред средстава на име процјене штета која у пројеку представљају 65% од предрачунских цијена изграђе, додатна средства за све ово обезбиједије се удружијајући средстава по основу Фонда за неразвијена подручја, затим по основу удружијајућа средстава о коришћењу девизне реализације и робним кредитима. То је, иначе, већ на задовољавајући начин урађено око затварања инвестиција за изградњу хотела „Отрант“ и хотела у Петровцу, а добри изгледи постоје да се на тај начин обезбједије средства за изградњу комплекса „Словенска плажа“ и новог хотела „Форд“.

Занимљиво је истаћи да цијена градње квадратног метра простора у хотелима „Б“ категорије у пројеку износи 27.320 динара, а са оптерећеним 32 хиљаде динара.

У „Монтенегротуристу“ се тренутно бије битка за наредну туристичку сезону. Већ уговорени послови говоре да ће идуће године у љетовалиштима од Тивта до Бојане бити 18% више посјетилаца него ове године. Страни партнери су повећаји цијена од око 11% прихватили као нормално, а при одређивању цијена за домаће туристе водиће се рачуна да оне буду што прихватљивије.

Д. Новаковић

БОГАТИЈА ПОНУДА

Идућу туристичку сезону петровачко угоститељство до чекаје са два нова хотела и једним око 800 нових кревета. Тиме се отвара нова страница у развоју туризма у љетовалишту вјечно зелених мастињака.

Управо је почела изградња новог хотела „Палас“, који се гради на локацији порушеног истоименог хотела и на простору бившег стамбеног блока са самопослугом. Нови хотел биће „Б“ категорије и, поред затвореног базена, имаће друге садржаје предвиђене за хотел градско-туристичког типа, а биће ослоњен за рад преко цијеле године.

Гадовић су поверили сложничкој грађевинској организацији „Пионир“ из Новог Места, а како је договорено биће завршени до 1. јуна идуће године.

Средства за изградњу хотела обезбиједијена су дијелом из Фонда за обнову и изградњу пострадалог подручја и удружених средстава привређе Цела, која је пропорционално учествовати у дијоби девизне реализације послије пуштања хотела у експлоатацију. Иначе, предрачунска вриједност изградње хотела, рачунајући и такозване клизне скале, износи 475 милиона динара.

Д. Н.

88 стабала за друга Тита

— Ове године намјеравамо да засадимо 500 садница (од чега 15 нових врста) борова, цедруса, туја, магнолија, а јесенас ћемо посадити и 88 стабала за друга Тита. Те саднице биће првијенци на овом подручју, а добићемо их преко Београдских расадника из Холандије.

За идућу годину пустинјамо у рад и нови хидрант за наводњавање, а извршићемо и озелењавање површина које су у најлошијем стању. Ове послове ћемо радити у етапама — по неколико хиљада квадратних метара.

Н. М.

СКУПШТИНСКА ХРОНИКА

СЈЕДНИЦА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ 26. НОВЕМБРА

Делегати свих вијећа Скупштине општине, из сједници која је сазvana 26. новембра, послује расправе у делегатској осови, коначно ће се изјаснити о више значајних одлука.

ОСЛОБАЂАЊЕ ПОРЕЗА ОРГАНИЗАЦИЈА УДРУЖЕНОГ РАДА

Извршни одбор предложио је Скупштини општине да на наредној сједници донесе више одлука којима се организације удруженог рада ослобађају плаћања појединачних врста пореза. Предлаже се да се „Зета филм“ ослободи плаћања пореза из личног дохотка за реализацију филма и ТВ серије „13. јул“. Општински пореза на промет ослобађају се организације које изнајмују возила „рента кар“ друштвено-правним лицима. Чланови Удружења ликовних умјетника и чланови Удружења у мјетника примијењених умјетности Црне Горе ослобађају се општинског пореза од ауторских права на све умјетничке — ликовне творевине. ССУР „Авале“ ослобађа се пореза из личног дохотка за наредних пет година. Овој основној организацији удруженог рада уступа се боравишна такса за хотел „Гранд Авале“ до краја 1986. године.

ЗАШТИТА САМОУПРАВНИХ ПРАВА РАДНИКА И ДРУШТВЕНЕ СВОЈИНЕ

Извјештај о заштити самоуправних права радника и друштвене својине за вријеме од 1. јануара прошле до 1. јануара ове године, који је припремио Општински друштвени правобранилац самоуправљања, са закашњењем се разматра у делегатској бази и Скупштини општине. Но, и поред тога, он је актуелан због значаја проблема које обрађује.

СНАБДИЈЕВАЊЕ ВОДОМ

Комунално-стамбена радна организација „Јужни Јадран“ — ООУР Водовод — припремила је информацију о недостатима на водоводном систему с предлогом мјера за њихово отклањање, која се налази на разматрању делегатске базе и о њој ће се водити расправа на наредној сједници Скупштине општине. Из програма инвестиционих радова на изградњи и реконструкцији водоводног система види се да је потребно обезбедити укупно 113.850.000 динара, и то 62.450.000 за 1982. и 51.400.000 за 1983. годину. Предлаже се да се ова средства обезбије-

Завршни рачун буџета и резервног фонда

Завршни рачун буџета и резервног фонда Општине за 1980. годину припремљен је за наредну сједницу Скупштине општине. Служба друштвеног књиговодства констатовала је да није било никаквих незаконитости у раду.

Остварени приходи у прошлој години износили су 70.912.269 динара, а од тога изврни приходи — 39.513.449 допунска средства — 29.828.108 и пренијета средства из 1979. године — 1.570.712 динара. Расходи износе 70.861.674, а вишак прихода од 50.595 динара преноси се као приход буџета за 1981. годину.

КОРИШЋЕЊЕ ИМОБИЛИСАНИХ СРЕДСТАВА

Имобилисана средства буџета из 1980. године у износу од 6.372.448,80 динара користиће се за измирење обавеза Општине по кредитима за израду идејног пројекта за регионални водовод Црногорског приморја 2.964.222,25, за потребе просторног планирања 908.226,55 и за решавање стамбених потреба радника ОУП — 2.500.000,00 динара.

... И СРЕДСТАВА СТАЛНЕ РЕЗЕРВЕ

Извршни одбор предложио је Скупштини општине да донесе одлуку о неповрат

де из једног дијела признаше штете од земљотреса на објектима у својини грађана.

ИЗБОРИ И ИМЕНОВАЊА

Комисија за избор и именовања предложила је Скупштини општине да на наредној сједници за судије Општинског суда у Котору изабере Бранка Вучковића и Милорада Ивановића, оба из Котора.

За чланове проширеног Радничког савјета Медицинског центра — ООУР Волничке службе Котор — предложени су др Живадин Петровић и Стево Франовић, а за члана Савјета Основне школе „Стјепан Митров — Јубиша“ Драган Недовић.

РЕБАЛАНС БУЏЕТА ОПШТИНЕ

За наредну сједницу Скупштине општине припремљен је ребаланс буџета који се сада налази на разматрању у делегатској бази. Планирани приходи по буџету износе 70.755.960, а по ребалансу 75.524.802 динара више. Износ од 4.000.000 динара планира се за компензације прехрамбених производа — хљеба, меса, млијека и брашна.

Према досадашњем приливу прихода, реално се очекује да ће се остварити планирани приходи буџета у износу од 75.524.802 динара.

Стање средстава резервног фонда на дан 31. децембра 1980. године износи 1.708.275 динара.

ном коришћењу сталне резерве општине у износу од 2.400.000 динара и то за финансирање комуналне дјелатности — 1.200.000, заштиту од пожара — 500.000 и за удруživanje средстава за потребе физичке културе — 700.000 динара.

РАСПОДЈЕЛА ШТЕТЕ

Од укупне штете друштвено-политичке заједнице у износу 299.967.000 динара, посебним одлукама Скупштине општине до сад је расподијељено 150.000.000 слједећим коалицијама друштвених средстава: „Јужном Јадрану“ — 15.000.000, СИЗ за изградњу — 15.000.000, ООУР „Палас“ — 130.000.000, ООУР „Авале“ — 70.000.000 и ООУР „Могрен“ — 20.000.000 динара.

Предлаже се да Скупштина општине преостали износ 49.967.000 динара на наредној сједници расподијели: Природном љечилишту „4. јул“ — 20.000.000, Скупштини општине за израду урбанистичких планова — 15.000.000 и Општини Будва — за подјелу посебном одлуком Скупштине општине — 14.967.000 динара.

СПОРАЗУМ О ОДРЖАВАЊУ ПЛАЖА

У процесу делегатског разматрања и усвајања налази се Споразум о вршењу услуга, по коме се Самоуправна интересна заједница за изградњу и комуналну дјелатност обавезује да за потребе корисника услуга одржава плажу Јаз, дио Словенске плаже испред Ауто-кампа, Бечићку плажу — дио испред одмаралишта „Праха“ и „МОЦ“ и плажу у Пржну — дио који припада Мјесној заједници.

Корисници се обавезују да ће извршиоцу платити услуге у укупном износу 1.435.000 динара.

УДРУЖИВАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ПОТРЕВЕ ФИЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

Припремљен је најрт самоуправног споразума о удруžивању средстава за потребе физичке културе. Предви-

прданову, Милораду Лалевићу и Блажу Никићу — ради изградње породичних стамбених зграда у насељу Шумет, најзад Драгоману Војводићу, Анђелки Митровић — Агбаби и Ђуру Рафаиловићу — ради формирања урбанистичких парцела.

УВЈЕРЕЊЕ О ПРЕБИВАЛИШТУ

У одлуци о условима и начину одобравања кредита грађанима за отклањање посљедица од земљотреса предлажу се измене у вези с ујверењем о пребивалишту на дан 15. априла 1979. године. Грађанину који 15. априла 1979. није био пријављен код Одјељења унутрашњих послова у Будви, а стварно је имао пребивалиште на територији наше општине, умјесто ујверења, као доказ о пребивалишту може послужити изјава два свједока овјерена од надлежног органа.

ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА ОДЛУКА

Извршни одбор предложио је Скупштини општине да донесе одлуку о престанку важења одлука о одређивању простора, где се не могу оснивати нове угоститељске радње, о промету непокретности на територији општине и о овлашћењу Извршног одбора за утврђивање интереса. Предлози ових одлука налазе се у процесу делегатског разматрања и усвајања.

П. Г.

О узурпацији земљишта

Решавање проблема узурпације земљишта у друштвеној својини одвија се према програму Скупштине општине и, како се очекује, завршиће се до краја године. Носиоци после су Одјељак за издавање узурпација, Општинско јавно правобранилаштво, Општински суд, Одјељење унутрашњих послова, Општинска управа за катастар и геодетске послове, Самоуправна интересна заједница за изградњу и комуналну дјелатност. Комитет за урбанизам и мјесне заједнице.

Лицима која испуњавају предвиђене услове, у складу с детаљним урбанистичким планом, уступиће се узурпирено земљиште. Она су дужни да уплате одговорајућу накнаду у Фонд национализоване имовине Скупштине општине или ће се наплати извршити принудним путем. Лицима која су узурпирала земљиште у друштве по својини после 9. јула ове године, то земљиште се неће уступати, већ ће се против њих покренuti управни и кривични поступак ради довођења земљишта у првобитно стање.

Комисија за расправу узурпираног земљишта у друштвеној својини, коју је формирао Извршни одбор Скупштине општине, а састави се од једног правника, геометра и представника мјесне заједнице на чијој се територији рјешава узурпација, завршила је рад у мјесним заједницама Будва II и Бечићи, а тренутно ради на подручју Светог Стевана. Утврђено је више случајева присвајања друштвених земљишта од стране појединача и радних организација. Дуж Јадранске магистрале узурпиране су знатне површине, а на дијелу пута Будва — Цетиње (у насељу Ворети) изграђене су три стамбене зграде. Појас Бечићке плаже је сужен „заслугама“ и појединачи и организацији, у насељу Рафаиловића локиран је више стамбених зграда, мада у оквиру урбанистичких парцела на друштвено земљишту, а сва одмаралишта дуж плажа, хотел „Београд“ и ООУР „Хотели Бечићка плажа“ запосљени су друштвено земљиште без рјешења надлежног органа.

Стручна служба Скупштине општине ради на рјешавању ових узурпација, саслушава странке и проводи предвиђени поступак. Досад је донијето осам рјешења којима је узурпаторима наложено да врате заузето друштвено земљиште.

У рјешавању проблема узурпације друштвеног земљишта Ко мисији и стручној служби Скупштине општине потребна је помоћ мјесних заједница, па се апелује на грађане да пријаве случајеве присвајања друштвених земљишта, како би се благовремено предузеле одговарајуће мјере и ријешили имовинско-правни односи.

В. М. СТАНИШИЋ

УЗ ЈЕДАН ЈУБИЛЕЈ

ДЕСЕТ ГОДИНА ИНДУСТРИЈСКЕ ПЕКАРЕ

Ове године, тачије 22. новембра, на дан ослобођења
Будве извршава се десет година од како је пуштена у по-
гон нова индустриска пекара, коју је основала радна ор-
ганизација Млинско-пекарска индустрија „Бачка Топола“,
данас „Житокомбинат“ из Бачке Тополе. Но, то није био
повој наше посјете овој радиој организацији, већ, прије
свега, успјешан завршетак овогодишње туристичке сезоне
у току које није било несташице овог важног прехрам-
беног артиклла. О животу и раду свог заиста вриједног ко-
лектива, о томе како се носи са свакодневним проблемима
којих има поприлично, разговарали смо с директором Бо-
ром Колиновићем, предсједником Радничког савјета Ником
Мартиновићем, и секретаром основне организације Савеза
комуниста Вуколом Бајчетом.

Захваљујући савременој технологији и опреми, за што је радна организација сама обезбиједила средства, колектив је успио да повећа капацитет пекаре и достигне дневну производњу од 6.500 килограма хлеба и пецива. У вансезони производња се креће око 2.500 килограма, што је нормално за снабдијење вање становништва које стапа на живи на овом подручју. Данас будванска пекара сна бдјева читаво Црногорско приморје, Титоград и Цетиње. Колектив запошљава 85 радника и располаже с двадесетједним доставним возилом, јер робу доставља до крајњег потрошача.

И поред знатних конструктивних оштећења објекта у земљотресу, производња хљеба ни једног тренутка није стала. На сам дан земљотреса, 15. априла 1979. произведено је и испоручено ста новништву Црногорског при морја 6.000 килограма хљеба. Републички фонд за обнову додијелио је милијарду и 200 милиона стarih динара за са нацију објекта. Средства су искоришћена и Пекара у Бујди је први објекат на Црногорском приморју који је саниран након петнаестоап-

ПРОЕКТЫ

Од првог дана постојања Пекара располаже сопственим агрегатом, тако да, што се тиче снабдијевања електричном енергијом, нема никаквих проблема. Међутим, када је у питању снабдијевање „Житокомбинат“ из Бачке Тополе, у чијем саставу Пекара у Будви ради као основна организација удруженог рада, ових дана постигнут је договор да се то више ни-кала не понови.

Проблема је било и у снабдијевању пратећим сировинама — квасицем и сдржевинама.

**Станарине и закупнине веће
за 35 одсто**

Савјет Међуспитинске заједнице за послове цијена, на сједници одржаној 30. октобра, дао је сагласност на одлуку Самоуправне интересне заједнице становаша о повећању стварнина и закупнина за пословни простор од 35% у објектима изграђеним до 31. децембра 1978. године. Обрачун и наплата по новим цијенама вршиће се од 1. октобра ове године.

Иако повећање од 35% прелази оквире договорене политичке расте цијена за ову годину (24%), Савјет је одобрио повећање пошто стварарине и закупнице на подручју наше општине нису повећане од 1. јула 1976. године. Оне су сада веома ниске и ни приближно не обезбеђују неопходна средства за амортизацију, инвестиционо и техничко одржавање и управљање стамбеним фондом, а у протеклој и првих шест мјесецима ове године трошкови су били много већи од прихода.

Мјесеци ове године трошкови су били много већи од прихода. Мада је ово повећање релативно високо, њиме се неће обезбедити неопходните средства за одржавање стамбеног фонда, нити су нове цијене реална основа за прелазак на економске стапарине које треба успоставити до 1985. године, а које ће износити најмање 2% реалне вриједности стана.

В. М. С.

адитивима који се додају хљебу, што је, такође, утицајло на његов квалитет. Снабдјевачи квасцем — ПКБ „Димитрије Туцовић“ из Београда и „Плива“ из Загреба — због несташице медасе (основне сировине за производњу квасца) — свели су производњу на мале количине, тако да су били принуђени на редукцију испоруке купцима, међу којима се нашла и будванска пекара. У оваквој ситуацији излаз је тражен у набавци сувог квасца од „Подравке“ из Копривнице.

**ПЛАН ЪЕ БИТИ ПРЕ-
МАШЕН, ПА ИШАК...**

Наши саговорници не по-
ричу да је било грешака и
слабости субјективне приро-
де. Дешавало се да понекад
касни испорука хлеба у јут-
арњим часовима, али се ни-
кад није додгило да се не
произведу планиране дневне
количине хљеба и пецива и
да у току дана хљеб не буде
испоручен крајњем потроша-
чу. Притом овдје истичу ве-
лику пажњу и помоћ инспек-
ције (Богдан Ђелетић и Дан-
ка Мићевић) која је непре-
кидно бдјела над проблеми-
ма Пекаре. У колективу, та-
кође, истичу помоћ и подр-
шку матичне организације
„Житокомбинат“, која је у-
вијек спремна да интервени-
ше у смислу пружања помо-
ћи. То се нарочито испољило
у вријеме када је Пекара би-
ла притиснута отплатом ану-
итета у првим годинама по-
словања — када су резулта-
ти били негативни.

Посљедњих пет година колектив послује знатно боље, али ове године, приликом полугодишњег обрачуна, појавили су се губици од 730 милиона стarih динара. Узрок тако негативном пословању је углавном у сљедећем: док су све наше републике и по крајине још у јануару донијеле рјешење о поскупљању хљеба, Црна Гора је то урадила тек 23. јула, тако да се пекарска индустрија у нашој Републици нашла у тешкоткама због знатног поскупљања трошкова производње. Да је ово рјешење услиједило бар на почетку јула (у том мјесецу произведено је милион и 530 хиљада килограма хљеба) — истичу у колективу будванске пекаре — губици би били далеко мањи. Но, и овом приликом „Жито-комбинат“ се јавља и прискоче у помоћ покривајући разлику у губицима од 160 милиона, које је колектив покрио из резервног фонда — до 730 милиона. Тако радници Пекаре, захваљујући материјалној организацији, нијесу осетили посљедице негативног пословања ни на личним походима, што са захваљи-

шћу истичу. Треба нагласити да Индустриска пекара је Будви, и поред свих тешкоћа, у потпуности остварује физички обим производње који је предвиђен овогодишњим планом, а постоји ујеђење да ће он бити и премашен. Но, то, с обзиром на објективне услове производње не гарантује да ће крајњи финансијски ефекат бити позитиван.

ИНВЕСТИЦИОНА ПОЛИТИКА

У колективу страхују да ће их нерационална инвестиционица политика изградњом пекарских капацитета на Црногорском приморју довести у тешку ситуацију.

— Обраћали смо се у вези тога Привредној комори Црне Горе — каже директор Боро Колиновић — и били иницијатори састанка у Комори на коме смо углавном расправљали око изградње пекарских капацитета на Приморју. Улцињ је изградио пекару која је стајала око 12 милијарди динара. Бар, такође већ је ударио темеље за пекару која треба да кошта око 15 милијарди. То је утробствучење капацитета на релативној малом простору као што је Црногорско приморје, а то се догађа у вријеме спровођења економске стабилизације и рестрикција инвестицијоне политике! Питамо се: колико је то оправдано? Својевремено смо то постављали и на партијском састанку које су присуствовали и другови из Централног комитета СК и Привредне коморе. Они су се испушчавали како је могуће да се тако неплански ради и рекли да то треба преиспитати. Од тада је прошло пет-шест мјесеци, а нове пекаре ничу. Питамо се: зашто Скупштина општине Херцег-Нови не размишља о подизању пекаре него, напротив, истиче: „Док нас Будва овако квалитетно снабдијева хљебом, ми имамо далеко важнијих и пречих послова где треба да улажемо средстава“.

РАДНИЧКИ СТАНОВИ

У току десетогодишњег рата Пекара у Будви је обезбиједила само један стан за своје раднике! Док је колектив био оптерећен ануитетима и грцао у дуговима, о томе није могло бити говора. Али, ни сада, када су створени бољи услови, нема могућности за куповину станова. Зато се пришло другој, далеке ефикасностијој и рационалнијој солуцији за рјешавање стамбених проблема радника. Овај колектив био је иницијатор да се преко Општинског саветништва подигне

акција за додјелу плацева радницима. Акција је успјешно спроведена и седамнаест плацева додијељено је радницима овог колектива. Сваком од њих орочавањем представља код Банке, додијељено је по 45.000.000 динара, уз друге бенефиције приликом изградње — превоз материјала и сл. Плацеви су, иначе, додјељивани по правилнику који је донесен на најдемократски начин. Да је то тако говори чињеница да, и поред доста тешких стамбених проблема, није било никаквих примједби на додијељене плацеве и кредите. Са ових седамнаест плацева потребе колектива су задовољене, али не и у потпуности решене. Сада се иде у акцију са захтјевом надлежним органима да се урбанизује земљиште изнад Пекаре, које је, иначе, њено власништво, како би се на исти начин ријешили и остали стамбени проблеми.

БОЛОВАЊА

Од боловања — тешке бољке југословенског друштва — није поштеђен ни колектив Пекаре. Само у 1980. години на терет радне организације било је 10.816 болесничких сати, а на терет социјалног осигурања 12.759. Пекара је у 1980. години на рачун боловања исплатила 28,728.000 динара. У првих шест мјесеци ове године на терет радне организације било је 6.704 сати боловања, а исплаћено је 25,415.000 динара. То је чисти приход који је узет од оних који су радили понекад и 16 часова дневно.

— Нажалост, ради се увијек о истим људима — кажу наши саговорници. — О овоме су расправљали партијска организација и сви самоуправни органи у колективу. Пракса неоправданих боловања једнодушно је осуђена и констатовано је да је најбољи пут за њено отклањање стављање у праву функцију самоуправне радничке контроле, чији се рад до сад није осjeћао. Пуно се очекује и од новоформиране комисије за испитивање боловања при Дому здравља у Будви. У колективу истичу да нијесу против боловања када је радник заиста болестан. Напротив, у таквим случајевима спремни су да их пошаљу и на плаћено одсуство, каквих случајева је било у досадашњој пракси.

Владимир Станишић

Са сједнице о регионалном водоводу

ВОДА ЂЕ СТИЋИ ИЗ СКАДАРСКОГ ЈЕЗЕРА

Послије пуне четири године договарања коначно је одлучено: регионални водовод за подручје Црногорског приморја неће остати само мртво слово на папиру. Жедне комуни овог региона добиће до волјне количине воде из Скадарског језера.

ПИСМА ЧИТАЛАЦА

BUDVA

О грбу Будве

Прије извијесног времена Будва је добила веома усјело рјешење грба који заиста, изванредно симболизује природне и друге вредности мјеста, као и његову историју. Међутим, многи наши грађани и веома одговорне институције карактеришу ово знамене на тај начин што га у реклами или пословне сврхе презентирају потпуно инаопако! Да не улазимо у детаље, ради се о томе што у симболу Будве стари град треба да стоји посматран с пута ка плаџи Могрен, а не са Словенеске плаџе. Овако погрешна интерпретација овог знамене вјероватно је резултат незнанца или омзшке, али би, ипак, сви они који овај симбол користе требало да га тачно интерпретирају. Да то до сада није био случај покazuје нам примјер прошло годишњег „Игара без гравица“ и овогодишњег шаховског турнира „Будва '81“.

Достављам примјерак погрешно интерпретираних симбола на најлепнији Будве.

Бранко Бојковић

Ово је најважнији закључак скupa који је почетком новембра одржан у Будви, коме су присуствовали предсједници скupština општина и извршили одбора шест приморских општина и Цетиња, а у чијем раду је учествовао и Марко Матковић, по предсједник Извршног вијећа Црне Горе. Том приликом истакнуто је да недостатак воде на Црногорском приморју причињава велике тешкоће развоју угоститељско-туристичке привреде на овом региону, а истовремено постоји и оправдана реаговања становника који су у вријеме љетњих мјесеци без дозвољено воде.

У најтежој ситуацији је Тиват, где су славине сасвим пресушиле. Ништа боља ситуација није ни у котарској општини, где су домаћини и гости овог љета пили помијешану слану и слатку воду. Улцињ је, такође, без воде, а и сусједни Бар муку мучи. Будва за сад има воде, али када почне изградња нових објеката, у првом реду хотелског комплекса на Слојенској плажи, и када буде пуштен у рад хотел „Ас“, биће потребне нове количине воде.

За сада је једино Херцег-Нови трајније решио проблем снабдевања водом изградњом новог водовода од и зворишта Плат код Дубровника.

Вода ће на Црногорској приморје стићи из базена Скадарског језера тунелом кроз брдо Созина. Засад је отпала варијанта да се пробија вишенамјенски тунел кроз ово брдо, јер за такав пројекат недостаје средстава. Постигнут је договор да општине Херцег-Нови и Цетиње буду укључене у регионални водовод, а радио организацији „Приморје“, која води бригу око регионалног водовода, наложено је да у најскорије вријеме утврди динамику израде пројектне документације и за почетак радова. Друштвени договор, који је сада нешто измије-

њен, поново ће потписати представници ових седам комуна.

Одлучено је да се и даље користе локални извори за повећање количина воде, а све ће то касније постати дио великог водоводног система.

Што си тиче финансирања пројекта, речено је да су општине овог региона обезбједиле милијарду и 400 милиона динара за овај подухват, одричући се новца од насталих штета на водоводној мрежи и неким комуналним објектима од разорног земљотреса априла 1979. године. То, паравно, ни издалека није до волјно за реализацију овог пројекта, па ће се тражити нови извори, у првом реду кроз удруžивање рада и срдстава.

С. Г.

И ДРУГИ ПУТ БЕЗ КВОРУМА

У првој половини новембра по други пут је отказана предизборна сједница Мјесне конференције ССРН Будва II због старе болке — квoruma. Ни овог пута није се одазвала већина чланова из подружница Погоњашка и Поле, које се, како је речено, још нису ни конституисале. Они из Побора били су дисциплиновани, вальда због тога што је њима много — даље. Послије двадесетак минута чекања, решено је, као и прошли пут, да се сједница одგоди. У међувремену — предложено је — Основна организација Савеза комуниста потражише узроке зашто се предизборна сједница Мјесне конференције ССРН није могла одржати ни послије другог заузимања.

СЛЕДНИЦА КОМИСИЈЕ ЗА ДРУШТВЕНИ НАДЗОР

Нарушавање дугорочних интереса

У оквиру реализације обимног и веома амбициозног програма рада у вршењу функције надзора, последња сједница Комисије за друштвени надзор СО (предсједавао чедомир Шпадијер) била је посвећена разматрању најактуетијих проблема у домену урбанизације, спровођења утврђене политике цијења и услуга и самоуправне организованости у овој области.

Наглашавајући неопходност концентрисања напора свих одговорних друштвених субјеката на изналажењу најбољих рјешења даљег просторног уређења подручја Општине, у аргументованим и своеобухватним излагањима Петра Перовића, Ивана Кузњецова, Желька Митровића, Урошца Зеновића и осталих учесника ове заиста креативне расправе, указано је на најзначајније индикаторе друштвено опасних тенденција, појава и понашања, који пријете да деваљирају фундаменталне концепције даљег просторног уређења, а декватне димензије раста и квалитета развоја.

У анализи узрока из којих неминовно настају далекосежне штете посљедице, посебно је у казано на необузданост приватне иницијативе и све већу агресивност приватног финансиског капитала у тешњи да се материјализује и стави у функцију рентијерства за шта на нашем подручју постоје оптимални услови. Шпекулације некретнинама и други веома разноврсни облици манифестиовања те агресивности, који прате процес урбанизације, непоправљиво нарушују пејзажне вриједности, ремете социјални склад и квалитетан животни простор. Мора се констатовати да је овом феномену и његовом интензивном испољавању погодовала и атмосфера највећима катастрофалног земљотреса, која је била мотивисана хуманим разлогима. У настојању да се што прије превазиђе изузетно деликатна ситуација, бременита многобројним тешкоћама, хтјело се помоћи пострадалима да остваре право градње крова над главом мимо утврђених критеријума и у што либералнијем поступку, што је доста широко злоупотребљавано, доводећи до уважавања релативно ниских критеријума у вредновању локација.

Такође је, на разне начине, најчешће несвесно поспјешавање нерегуларна градња одобравањем кредита, без обзира на природу поријекла земљотресом оштећених објеката, давањем одређених сагласности, омогућавањем и легализовањем промета не покретности.

Доста незавидно стање због кога је процес урбанизације дошло у њор-сокак, резултат је давно идентификованих почања, оптеренених лошим процењенама захтјева и реалних могућности. Од времена пионирског подухвата — израде плана „Јужни Јадран“, чије је концепције упорним и стрпљивим радом требало стапити надограђивању, осмишљавати и богатити, до прије дводесет година није поклопљан ни минимум пажње праћењу друштвеног живота одговарајућим просторним плановима. Уједно тога, преовлађивала је стихија у којој су подгријавана и подржавана сасвим погрешна усмјеренja да се користи дио простора најмање подесан за градњу и експлоатацију.

Да би се уочене деформације, које показују тенденцију сва кодневног раста, могле успјешно отклонити, закључено је да је крајње пријеме да се организованом и координираном акцијом свих субјективних снага друштва предузму мјере у правцу ефикаснијег сузбијања жаришта из којих настају све присутне слабости у овој области. Мора се превазићи веома уско, примитивно и неодрживо схватање да процес урбанизације са свим својим техничким, економским, политичким, хуманистичким и осталим аспектима, не може бити искључиво ствар радника који ради на пословима урбанизма, већ цјелокупног друштва и свих свјесних субјективних снага. Уједно праћајући констатација и међусобног оптуживања, удржавајући снагама треба неодложно предузети конкретне и конструктивне мјере у правцу премоћавања све дубљег јаза између прокламованих начела и њиховог практичног оживотврдења.

ЗАУСТАВИТИ ДАЉИ ПО РАСТ ЦИЈЕНА

Разматрајући ефикасност до сада предузетих мјера из надлежности новоформиране Међупривредне комисије заједнице за цијене са сједиштем у Будви, Комисија је закључила да је неопходно улагати сталне на поре и предузимати одређене мјере у складу с критеријумима утврђеним одлуком о образовању и друштвеној којнтроли цијена производа и услуга. На тај начин би се обезбиједило да се у овој години оствари знатно спорији раст цијена него у 1980, ради очувања животног стандарда радних људи и грађана и досљедног спровођења политичке економске стабилизације. Такође је закључено да је у спровођењу мјера непосредне друштвене контроле цијена неопходно ангажовање и свих других субјеката, поред заједница за цијене, у првом реду Извршног одбора Скупштине општине и Одељења за инспекцијске послове. Посебно је значајно интензивирати рад и остварити знатно плоднију сарадњу с Тржишном инспекцијом која треба да контролише поштовање цијена и да о свим затеченим неправилностима обавјештава надлежне орга-

наже. Потребно је да све организације удржавају рад и друге самоуправне организације и заједнице односе у обlasti цијена уређују путем друштвених договора и са моуправног споразумијевања, да, донесу одговарајуће самоуправне опште акте и да захтјеве за повећањем цијена постављају у гранична и нивоима дозвољеног повећања, односно да се остваривање дохотка и позитивног финансијског резултата не базира само и једино на повећању цијена, већ на основним факторима привређивања израженим кроз продуктивност рада, економичност и рентабилност.

Бране Крсмановић

ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССО

Слако преко негативних појава

Поред значајних резултата у појединим областима и облицима дјеловања, укупна активност организације Саве за социјалистичке омладине не задовољава, оцијењено је у извјештају, уводном излагању и дискусијама на сједници Општинске конференције ССО која је ових дана разматрала активност младих наше општине.

Делегати из основних организација износили су углашном скромне резултате и проблеме организовања и рада, што је посљедица неактивности чланства и руководства, пасивности младих чланова СК, сиромаштва садржаја рада и слабе сарадње с осталим друштвено-политичким организацијама.

Делегатски систем у Саве за социјалистичке омладине функционише веома слабо, јер делегати не износе ставове и проблеме младих, нити им „поднесе“ рачуна за свој рад и рад органа у које су делегирани.

ПРЕДСЈЕДНИШТВО

Повећан је број чланова Предсједништва ОК ССО са девет на једанаест и сада га чине: Светозар Марковић, Јиљана Филиповић, Гојко Љубановић, Илија Медин, Срђан Милић, Вао Станчишић, Марко Медиговић, Јиљана Еарац, Зарије Јокић, Велибор Зелак и Драган Јовевић.

За предсједника Општинске конференције ССО са једногодишњим мандатом изабран је Светозар Марковић, који ће ову дужност обављати волонтерски а за секретара Предсједништва Јиљана Филиповић.

Питања образовања, плаќања кадрова, запошљавања и укупног друштвено-економског положаја младих и јесу у досадашњем раду највеће право мјесто, па је и то један од разлога недовољног активности омладинске организације.

Видни резултати Омладинске радије бригаде „Вукица Митровић-Шуња“ нијесу доцијели и одговарајући третман добровољности у Савезу социјалистичке омладине и свим осталим структурама. Запостављене су локалне омладинске радије акције, а бригада се сваке године комплетира у последњи час за учешће на савезним радним акцијама, па је потребно на иницијативе одредити третман, улогу и задатаке добровољног омладинског рада, узимајући у обзир његову економску, идејно-политичку и васпитну вриједност.

Акције радно-такмичарског карактера вођене су и завршene само у три организације удруженог рада и школама, што је мало у односу на могућности и ефекте које ове акције доносе.

Књижевна омладина. Са већ извиђача, Покрет горана и Црвени крст окупљају приличан број младих и постижу запажене резултате у вео

ма скромним условима, док је активност Савеза пионира незната, а СОФК већ годи нама постоји само на папиру. Конференција ССО се недовољно ангажовала на координацији и унапређењу услова и садржаја рада друштвених организација — колективних чланова ССО, а нема ни неопходне сарадње у њиховом раду. У оквиру ССРИ требало би повести акцију за стварање бољих материјалних услова и за омасовљење колективних чланова — друштвених организација.

Ништа није урађено на са-моуправној трансформацији спорта и физичке културе, у борби против негативних појава у спорту и у вези остваривања закључака и ставова заједничке сједнице конференције ССРНЈ и ССОЈ у вези с тим. Такође ни у једном спортском друштву не ради активни млади.

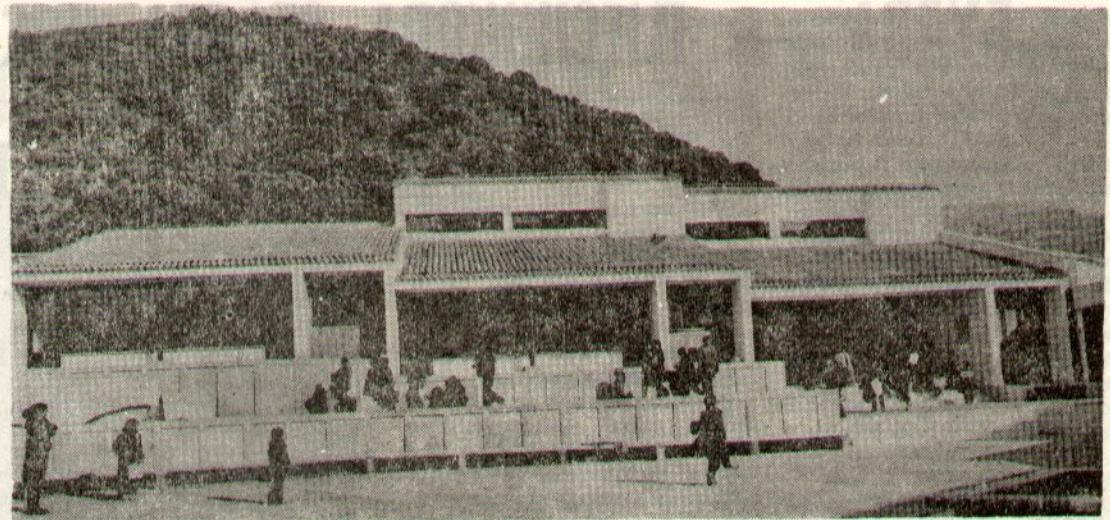
Систем информисања не функционише добро, ни међусобно информисање на линији Конференција — чланство, нити информисање о актуелним питањима и активностима омладине. Треба наставити са издавањем билтене, односно наћи решење у оквиру „Приморских новина“ и побољшати сарадњу с „Омладинским покретом“ и Програмом за младе Радио Титограда.

Недовољна припремљеност младих за пријем у Савез социјалистичке омладине, а тиме и слабо познавање његове улоге, циљева и задатака, недовољна идејно-политичка оспособљеност младих чланова СК и њихова активност у ССО битно утичу на укупан рад омладинске организације. Зато би убудуће требало посветити много већу пажњу кадровској изградњи, идејно-политичком оспособљавању и марксистичком образовању младих за њихово активније и креативније друштвено-политичко ангажовање.

У протеклом периоду Општинска конференција ССО, имено Предсједништво и комисије нијесу испољили потребну активност, нити су се чланови Предсједништва довољно ангажовали. Већим залагањем и одговорношћу то би у будућем раду требало отклонити.

На сједници је било ријечи и о масовној укључености младих у јединицама територијалне одбране и цивилне заштите, његовању револуционарних традиција, културно-забавним активностима и будућим задацима организације младих наше општине, уз напомену да су и овог пута добри резултати остали у засјенку слабости и критичких примједби, што је израз природне тежње младих за сталним прогресом и нездадољством што се одређени проблеми споро решавају, а пре које негативних појава олако прелази.

В. М. С.

НОВА ОСНОВНА ШКОЛА У ПЕТРОВЦУ

Деветог новембра 1981. године отпочела је своју висотно-образовну мисију нова Основна школа „Мирко Срентић“ у Петровцу. Функционалност и опремљеност унутрашњег садржаја зграде омогућава организовање разноврсних облика рада у складу с порукама Закона о основном васпитању и образовању.

По девизи „Сваки грам друштвеног повјерења носи собом и грам одговорности“ колектив ове школе већ на старту почиње да враћа свој дуг друштву. Не губећи корак и замах, без обзира на стартне тешкоће у измијењеним условима, ова вриједна „породица“ ученика и наставника успјешно наставља да узгаја и бере плодове свога рада.

Априлска стихија 1979. године ставила је ван строја ранији монтажни школски објекат, који је био, такође, изграђен средствима солидарности. Створени су само минимални услови за рад изградњом учионичког и нужног канцеларијског простора без фискултурне сале, кабинета и осталих просторија потребних за квалитетно извођење наставе и ваннаставних облика рада. Због тога су врше не озбиљне припреме да се послје школе у Будви приступи изградњи нове школске зграде која би у потпуности задовољила захтјеве савремене наставе и праксе. Петнаестоаприлски земљотрес убрзо је тај процес.

Када су малишани, окунути око својих наставника, под шаторима у маслињицима, били први вјесници који су толико нормалног ста-

ња у ванредним условима, на свим нивоима друштвене и политичке заједнице оцијењено је да је најхитнији задатак санирање старијих и градња нових школских објеката. То је и озваничено на састанку који је одржан јула 1979. године у организацији Републичког секретаријата за образовање и културу и Републичке самоуправне интересне заједнице основног образовања и васпитања. Договорено је да у Петровцу треба градити школски објекат трајне намјене. Пројектовање је поверијено радној организацији „Београд—пројекат“, а грађевински радови „Јужнојадријан“ из Ниша. Средства су обезбиђена из помоћи Општинског фонда солидарности и Републичког фонда за обнову и развој. Стога је и помоћ читаве југословенске заједнице.

Уз велике тешкоће, које су пратиле градњу објекта (нередовно пристизање средстава, скок цијена грађевинском материјалу итд.) растао је и стасава на дојучарашњој ледини расадник знања, који сада стоји у свом пуном сјају и љепоти у служби новим генерацијама петровачких малишана, чији су очеви и дједови, стичући прве кораке у живот, сањали нову школу као васпитни дом пуног оплемене овје простор цијејем и зеленим кровом.

Функција ове васпитно-образовне установе није само прихваћање и описивања ученика, него су у њој створени услови да ће дјеца и родитељи осјећати истинску потребу за много чешћим контактом са школом у којој треба да нађу свој пун садржај и љепоту рада током читавог дана.

Овај расадник знања уједно је љепши и драгоценји што је изграђен солидарношћу радних људи и грађа на читаве наше социјалистичке заједнице.

Школа заузима „корисне“ и „некорисне“ површине у грађевинском габариту 2.800 м², а осталих 10.000 м² отпада на двориште и спортске терене. Посједује четири класичне учионице и осам кабинета за хемију и биологију — физику — математику, матерњи језик, страни језик, историју и географију, музичко, општетехничко и ликовно васпитање, и фискултурну дворану.

Уз учионице постоје мали кабинети за једног или два наставника. У њима се налазе учила и очигледна представа. Поред ових наставних и ваннаставних простора, налазе се други друштвени садржаји и много корисних радних кутака. Ваншколски простори биће обогаћен алејама, дрворедима, парком, зеленим и живим ботаничким баштама, као и спортским теренима и политонима.

Грађевински објекат са инфраструктуром и комплетном опремом стајаће око 75.000.000,00 динара, од чега је из Општинског фонда солидарности и Републичког фонда за обнову и развој до бијено 60.000.000,00, а од продаје старије школске зграде 15.000.000,00 динара.

Светозар Радуловић

Честитка „Приморским новинама“

Сјујено честито и славље
200-ој број, жегни већ и челе
устаје, слогни бих се се свим то-
вачима и љубима се прве ствари; се
блажитиши додатком, че П.Н. осјејано
врскогу - најевно не бое - об жецих
осталих ложеких новина које чи-
чулеце до јака

чуба ђорђа
Николићу Златко

Кочић-Ђорђа

10. X 1981.

БУДВА — ПЈЕСНИКОВА СТАЛНА ИНСПИРАЦИЈА

Пјесник, критичар и есејист, Бошко Богетић, рођен је у Горовићима (Горњи Грбљ) 1940. године. Основну школу завршио је у Будви, а гимназију у Котору. Дипломирао је на Филолошком факултету у Београду — група за југословенску књижевност. Члан је Удружења књижевника Србије.

Објавио је више књига пјесама међу којима „Брат према брату“ („Нолит“, 1968), „Грешни бокор“ („Просвета“, 1971), „Врт у Будви“ („Глас“, 1976), „Бог међу чокотима“ („Просвета“, 1977). Аутор је, између остalog, књиге критика и есеја о поезији „Мајстори из несанице“, збирке пјесама за дјецу „Скакавац у зеленом фраку“. Поезију и критику објављивао је у бројним југословенским листовима и часописима.

Богетић припада средњој генерацији југословенских пјесника и међу њима заузима истакнуто место. Оригиналан је и сугестиван пјесник, његује модеран израз и богату лексику. Његова пјесничка ријеч има дубоко извориште у завичају, из кога припадајуће сјећањем на дјећињство и младост, све новим и новим открићима и опсервацијама тајни и љепота овог поднебља.

Ових дана добили smo од Богетића његову најновију поему „Будва“. У прошлом писму Редакцији он истиче да је поема „Будва“, у ствари, дио његове нове, тек написане, књиге „Море пред прагом“, па наставља: „Будва је, као што видите, моја честа, готово стална, инспирација. Волио бих с тога, да ова поема прво објављивање доживи у будванским новинама: некако је најприродније да угледа свјетло дана баш ту где је и потекла једног прољећнег јутра послије земљотреса, увијеног у измаглицу страха и катаклизме. Поема није од бљесак страха, већ је њен главни мотив оптимизам. Вјерујем да сте и ви, и саса која је бар једаред био у Будви, у себи осјетили то двојство доживљаја, видјеши порушени град: имате кључеве града у рукама, имате љубав за град, а немате града...“

БОШКО БОГЕТИЋ:

БУДВА

(ИЗ НЕОБЈАВЉЕНЕ КЊИГЕ „МОРЕ ПРЕД ПРАГОМ“)

I

Донећу виљушке првом лајом.
Прозеблији прстима замахнућу као
веслом.

Зваћу те са мора
Да ручамо заједно.

За ново цветање
Плаветнилу је потребна истина.

Срушени су ти бедеми, граде,
И ја их зидам
Мислећи како се умиваш
Испод палубе, у неком лепшем јутру.

Заклана кокошка одлетела је из врта.
Већ расту једра
И пчеле надлеђу нове таласе.

II

Памте нас уски сокаци
Загрљене
Између два пљуска. По крововима
Више не зборе голубови.

Имам кључеве града у рукама,
А немам града
И све су улице јутрос пусте
У које хтео бих да уђем.

Стари рибари се чуде бесном валу
Што град љуља ко усидрену лађу.

III

Сакупи у песку своја стопала
И стави их под јастук рибама.
Чујеш ли весла
По блештавом заливу с вечери?

Само је прастара месечина
Увек иста
У кладенцу под маслинама.
Спрема се вечера. Петао пева.
Смишљај
Здравију!

Изнећу на пропланак
Тестију вечери, велику, и пићу
За нови град,
За крик галеба, и повратак.

Утишај ноћас коње, љубави,
Све моје пријатељице ме негују
И непогоде из земље
Неће смети да ти плазе језик.

IV

Торањ-ован
Имаће лепши
Белег међу роговима.
Је л га затицало
Море
Пред огледалом?

Град-лабуд
Заспао
Сломљених крила
Мојој драгој уз образе.
Хоћу ли
Заувек да чезнем?

БУДВА

(ИЗ НЕОБЈАВЉЕНЕ КЊИГЕ „МОРЕ ПРЕД ПРАГОМ“)

Приморкиња — вила
Умила се,
Опет села уз обалу.
Хоћу ли
Увек да јој долазим?

Коњи — таласи
Пенујашаве гриве
Низ стене просули.
Је ли спремна за удају
Моја невеста?

V

Опловио сам мора
И сејао децу у ветар.
Нисам стигао да јашем коња
И легнем у кревет
Пун плаветнила.

Жене се порађају по стењу у чуду
Јер чекање је утеша залога хлеба.
Зашто баш на родитељском прагу
Када постоје и други прагови?

Изгубио сам све
Што је створио отац,
Ал не и љубава за свој дом и
Док мору заједно љубимо
Телећу њушику.

VI

Некада ту седео сам и чекао
Стопала да ми порасту
И кренем у свет јутарње даљине.
Сада мишоловке
Разапину брана.

Сливају се таласи у странице књиге.
У сенци старог града
Узалуд чекам мојих корака нема,
Не враћају се из даљине.

Где је песма под вечерњим брегом
Девојака ћутљивих и самих,
Окамењено срце старог млина?

Ватрен точак је стао
И давно се њега клони вода.
Са труле греде спази ме буљина,
Диже к мени крила моја птица!

Зашто опет лепо не сањаш
И зором се дижеш, оче,
Из коњске губиџе?

VII

Је ли остао орах
Иза брегова
Са којих се чују речи оца?
Међу гранама,
Као у младости,
Лете голе птице.

Је ли остао орах
Испред прага?
Листали смо заједно,
Каже отац у свеже вече
Сенкама за удају.

Је ли то звиља орах
И под њим
Опет твоје колено?
Пита загледан у шапат
Малочас
Изашао на мајчине усне.

Из тог осјећања родила се ова поема, насталгија за једним дијелом нашег жијеља, наших павика које се више никад неће поновити, јер су мјеста за то, свједобно што их изнова градимо, заувијек нестала. Са новим све се мора почети изнова, ту нема континуитета. Успомене нису и не могу бити дио континуитета. Али зато можемо његовати оно што се зове континуитетом успомена.

Поезија је, убијећен сам, прави начин да његујемо сјећања на све што је нестало, што смо вољели. Пишући је, читајући је. Зато волим да напишим пјесму о Будви, да је прво обједињаним у Будви. Овог пута мислим да је за њено објављивање потребан дубљи по воду, тим прије, јер је поема коју вам шаљем обимнија, да се њиме продужи континуитет наших осјећања, наше љубави. Оданости. А повод је — празник! Мислим на Дан републике. У том броју „Приморских новина“ она би имала слична.

Вјерујем да и ваша радијација има слуха за тај смисао, да прихватате моје разлоге. Човјек који снагу свега што ради, и што каже, налази у завичају, увијек дубоко вјерује у своје разлоге. Не поставља себи питање њихове разложности и оправданости у очима свијета“.

У МОДЕРНОЈ ГАЛЕРИЈИ

ПОКЛОН ИЗЛОЖБА ИЗ ХЛЕБИНА

У Модерној галерији, која је недавно отворена у згради Дома културе, приређена је поклон-изложба хлебинских мајстора наиве. У овим просторијама које је Галерија добрila двије и по године најакон земљотреса изложен је преко 40 радова — уља на платну, стаклу и скулптура у дрвету. Иницијативу за поклон-изложбу дао је родоначелник у свијету познате хлебинске школе Иван Генералић, непосредно након земљотреса, када је зграда у којој је била смјештена Модерна галерија у старом будванском граду тешко страдала.

СТО ТРИДЕСЕТ ГОДИНА ОД ЊЕГОШЕВЕ СМРТИ

ДА СЕ ИСКРА СЛОБОДЕ У КРВЉУ СВИТОМ ГЊИЈЕЗДУ ОЧУВА...

— НА МАРГИНАМА ТЕСТАМЕНТА НАЈЉЕПШЕГ У НАШОЈ ИСТОРИЈИ —

Његови зна: свега је тридесет седам година за њим, али и то да је „човјек смртан и да мора умриjeti“. Болујући, он је често о смрти размишљао и овако ју је разумio: „Или је тихи, вјечни сан, који сам боравио пређе рођења, или лако путовање из свијета у свијет и вјечито блаженstvo“. Зато, не, пада му тешко помисао да се ускоро треба растати са животом, већ, док су у току посљедње припреме за пут, он, у случају да то буде посљедњи, пише своју дирљиву кратку опоруку — најљепши у нашој историји — која се неће моћи читати без узбуђења.

На почетку, свега са двије реченице, захваљује се го споду што га је „над милионима и душом и тијелом украсио“. Послиje тога, књижевник, мислилац и вјерски поглавица уступају мјесто владаоцу, који је сам о себи неколико година раније — уостalom, са свим неправедно — рекао је „варварин међу владарима“.

Што ће прво написати и кога ће се све сјетити прије него се најмјеним бродом отисне у туђу земљу или вјечност?

Црногорцима је потребна енергична рука: правицама владар једини им може користити.. Јер: на једној страни су Турци, на другој Аустријанци — „мала земља од свуд стијешњена“. Унутрашњи нереди и размирице... Као очувати „искру слободе у крвљу свитом гњијезду“? Тешко бреме намјењује он свом наследнику Данилу коме оставља „владичество како је од старине узакоњено у Црној Гори“. Да његову жељу испуни: од Црне Горе да створи „земљу за примјер“. Да ли ће Данило моћи да управља народом? Потребно је за то много шта, па му завјештава све своје покретно и не-покретно што има у Црној Гори и препоручује га брату Пере да га „у свачему како својега сина наставља“.

Не заборавља Његош ни гладне године, када народу треба притећи у помоћ. Зна да је њему потребно прво прах и олово, а затим жито, па пише да новце који су му у једној банци у Петрограду оставља народу црногорскоме... да купује праха да браће слободу, а гладних година да купује... жито и без паре и динара га дијели сиротињи црногорској и брдској...

Тек сада, једном узгредном реченицом, сјећа се Његош својих најближих и добит од сто хиљада фиорила оставља „родитељима и двијема сестрама“ да је „уживају доц су оно четворо живи“. Само до тада, „а пошто ми се представе родитељи и обије сестре, онда паре остају за Народ Црногорски“.

Ко ће спровести у живот посљедњу Владичину вољу? Свакако, Данило и Пере, који и сада, у име његово, управља Црном Гором. Код Переа се налази 50.000 форинти сакупљених од продатог жита. Тај новац „нека мој брат Пере раздава народу и купи од народа на онај начин како сам ја уредио, а по смрти мојега брата нека се спреме

Анастас Јовановић: Његош, Догеротопија, 1851.

у петробургску банку где су и прочи мои новци, пајк се нека с њеном добију поступа на исти начин као с добију првијех, а у главу њину да нико не смије таћи, па нека вјечно у банку стоји, да би се, колико-толико, у нужди прискочило кукавном, по у исто доба и витешком Народу Црногорскоме“. И, при kraju, сјећа се Његош „40 хиљада форинти које су у каси гвозденој на Цетиње“ и које треба да се „за нужде народне троше како виде мои наследници и мој брат Пере“.

Најзад, написао је још свега двајве реченице о томе да ко ишта од „овога овде у писанога прединаче, био му при образ пред људима“ и да се... тестамент у оригиналу оставља у конзулат руски у Дубровнику за вишу сигурност и тачност“.

„ЉУБИТЕ ЦРНУ ГОРУ И СИРОТИЊИ ЧИНИТЕ ПРАВДУ!“

И једне ријечи нема у Његошевом тестаменту о рукопису „Свободијаде“, пјесмама, писмима и осталој књижевној заставштини! Да ли је тог касног мајског дана го дине 1850. наслућивао да је „на узбурканом језику“ његовом остало „Горски вијенац“ — пјесма која би „и када би сав наш народ“ — како неко рече — „изумро, јасно и горостасно сачувала његов лик међу народима, и то за сва времена?“ Иако му је било темпко и писати „Форинте и Фиорини“, ни једном ријечју није поменуо своју замисао о златним перунима коју тек што није био спровео у живот. Да ли због тога што о својим дјелима и себи није htio да говори или зато што није могао, односно што је знао „да се судбина не да везати потезима пера“, нити умилостивити савјетима, што је „јача њена господарска воља од живе жеље човјекове?“ Најзад, знао је он то, ко

лико се одлука није извршило, колико је посљедњих воља остало „празан, ништаван лист папира“ и, можда, ногаја да ће се тако што десити и с његовим тестаментом.

Недјељу дана пошто је написао опоруку, Његош је бродом запловио према Италији, где ће ће тамошњи љекари наћи код њега неизлечиву тубerkulozu и савјетovati га да се устручава разнијим јела и пића, да не иде у свијет, нити употребљава икакве љекове, да се уздржава и од свих тешких умних пословова, „да не лежи на узнак, ни гледа на младе женске очи“, да би, по могућству, проједијо свој живот. А он је, највјероватније, знао да ће све бити узалуд. На повратку, при сусрету с Ловћеном, Владика скида капу и изјављује да се они убудуће неће више растајати. Ујверен да је крај ту, Његош — највећи јужнословенски пјесник и мислилац — зажалиће једино „што није ништа знаменито учињио“. У предсмртном грчу, он не слути да ће његово дјело, створено у кратком и мученичком животу, надживјети и покопати своју мрачну савременост, прећи границе земље у којој је настало и постали својина народа и васпитач генерација знаменитих бораца за слободу.

А онда ће доћи страшне октобарске, цетињске, кишне, Уочи Лучина дне, посљедњег дана октобра 1851? Његош ће кроз полуутаму Биљарде ходати готово цијelu ноћ да би му умирули болови од којих није могао ни да заспи, нити да сједи у великој наслонјачи. Кад доће до даха и до гласа, граби се са смрћу да поучи, упозори, опомене још једном, по сљедњи пут... „Не гоните Брђане, нити их пустите крвни цима Турцима“... „Живио

а сада... „оћеш“... Најзад, пред саму смрт, изговорио је посљедњу поруку: „Памтите моје ријечи — Љубите Црну Гору и сиротињи чините пра-вdu!“

„И кад на овом свијetu“ — написао је умјесто некролога Љуба Ненадовић — „нестане брегова и људи, међи се чини још ће трајати два црногорска колоса — Ловћен и Владика“. А много, много касније — читав вијек послиje тога октобра, који је Црну Гору у прво заvio — Исидора Секулић ће у својој књизи посвећеноj Његошу написати:

„Ватра би требало да пласти и свијетли на Ловћену. Отео је од богова ватру, и све ватreno, тај чаровити, љупки, снажни, генијални Раде Томов. Богови су му се светили како се љубомора свети... Љубав за слободу прејдирала је у њему све љубави...“

Милосав Лалић

Ми и маслине

Нашем голом приморском кршу природа штедро подарила многе љепоте, међу којима и непрекледне маслињаке, који су једна од главних одлика овога краја. Они данас, пажалост, изгледају прилично запуштени, да не кажем и напуштени, зарасли у коров и жбуње, па им је на многим мјестима тешко и прићи.

Треба подсјетити на то да се некад у броју маслинovих стабала огледала имућност људи овога краја. Свако домаћинство као да се такмичило у томе ко ће их више посадити. У Паштровићима је некад постојао обичај да се момак може оженити тек када посади одређени број нових маслина зва них „изданака“.

У ратним годинама, када су рађале више него обично, маслине су одиграле важну улогу у прехрањивању становништва.

Данас — као да се све то заборавило. Нехат и небрига према том благу које нам природа нуди очито су присутни. Наш дуг и обавеза јесте да се са више љубави, савјесније и одговорније односимо према свим добрима којима располажемо, поготову кад знамо да се маслине и маслинovo уље, као и многи други прехrambeni artikli, у возе, за што се улажу знатна девизна средства.

И овогодишњи род маслина је изузетно бо-

гат. На сваком кораку поглед нам се зауставља на повијеним гранама отежалим од рода. А по земљи су попадали плодови које треба сакупити. Нажалост, на многим мјестима они неће додирнути земљу од силног грмља и трња. Зато су ученици Основне школе „Мирко Срзентић“ са својим наставницима одлучили да дају допринос овогодишњој берби и да кроз акцију сакупљања плодова направе један друштвено користан посао и дају пример другима да ради. Одrekli су се дијела свог слободног времена и игру замјенили тајмичењем у сакупљању маслина. Слободне суботе и недјеље претворили су у радне и заједно са својим наставницима сакупили преко 1500 килограма маслина друштвеног сектора. Акција тиме није завршена, већ ће трајати док се потпуно не сакупи овогодишњи род.

Колектив Основне школе „Мирко Срзентић“ желио је да овом акцијом постигне властити и корисни ефекти и да својим примјером по дстакне и остale радне и друштвено-политичке организације на сличне подухвате. Исто тако, треба напоменути да он није пришао акцији због материјалне користи, јер ће цјелокупним приходом располагати радна организација којој припадају маслине.

Радмила Франчићевић

ДРУГА ФУДБАЛСКА ЛИГА

„Могрен“ и „Лирија“ из Призрена подијелили бодове

Послије дебакла у сусрету с водећим „Галеником“ у Земуну (Будвани су поражени са 4:0), фудбалери „Могрена“ приредили су још једно непријатно изспећање својим навијачима. У сусрету с призренском „Лиријом“ очекивала се добра игра и побједа, али су се домаћини морали задовољити само с бодом.

Будвани су, истина, током цијелог меча имали иницијативу, створили су неколико прилика, али су и овога пута стријелици затјали. Гости су играли брже, њихови играчи

та. Центарфор Гађоли био је најспретнији и након једне љукве у шеснаестерицу домаћих погодио је мрежу Перовића. Послије само три минута Ранко Новаковић, који је

ЦРНОГОРСКА ЛИГА

„Петровац“ — „Бокељ“ 1:3

Као Будвани, и Петровчани приређују непријатна изспећања. Таман када се мислило да је све пошло на боље (након „ремија“ с водећим „Ловћеном“ на Цетињу), ево поново разочарења. Гост „Петровац“ био је каторски „Бокељ“ који је послије боље игре заслужено тријумфовао, и то са 3:1. Гости су, чак, водили са 3:0, а част домаћина спасио је Ђуровић поготком у 74. минуту.

Након 12. кола с двије побједе, шест „ремија“ и четири пораза Петровчани заузимају једанаесто мјесто на табели. Стигли су веома ниско и, уколико и даље овако наставе, биће опет као и лани грчевите борбе за спстанак.

Чудно је да екипа која по фудбалским именима треба да остварује далеко боље резултате, пружа тако промјенљиве игре. Чини се да би само више жара, жустроје и жеље за побједом измијенило ситуацију.

У Петровцу је судио Радоњић из Титограда.

С. Г.

били су покртљиви и веома успјешно заустављали на паде „Могрена“. Они су и први дошли у војство, и то десет минута прије краја суср

тамијению Калезића, успио је да савлада веома доброг голмана гостију, и тако свом осигура бод.

Неefikasnost је и даље

Одбојкашки клуб „Авала“ — узоран спортски колектив

Одбојкашки клуб „Авала“ формиран је прије пет година и већ је постигао запажене резултате. Прве такмичарске године, када је просјек старости играча био свега 16,7 година, екипа је освојила друго мјесто у Републичкој лиги, а тај успјех поновила је и прошле године. Ове године „Авала“ ређаје сама побједе и сигурно ће бити најбоља. На веома јаком турниру у Будви извојала је двоструке побједе против друголигаша из Црне Горе — „Будућности“ и „Нишићи“ и освојила прво мјесто. Тако се наши одбојкаши с правом сматрају најбољима у Црној Гори.

„Авала“ има добре играче о чему говори податак да је на турниру репрезентација свих република и покрајина „Братство јединства 1980“ у Фочи за репрезентацију Црне Горе играло полу-вина (шест) играча из Будве, а на сљедећем, на Палићу, чак седморица. Не заостају ни омладинци: на прошлогодишњем првенству Црне Горе освојили су прво мјесто. На Олимпијади ученика средњих школа наше Републике, екипа из Будве, у којој су претежно играчи овог клуба, била је најбоља.

Више од такмичарских резултата пажњу заслужују рад и здрави аматерски односи у клубу, што у вријеме по плаве професионализма и других негативних појава у

спорту изгледа готово идејно. Нема подјеле на оне који играју и оне који руководе, већ су играчи активно укључени у органе клуба и присуствују свим сједницама Предсједништва. Овакве резултате било је могуће постићи највише захваљујући другарским односима испуњењем љубављу према овом спорту и жељом да се окупљањем младих и резултатима популарише одбојка у нашој општини и републици. Уз то, играчи су и примјери ученици, радници и студенти. Шест играча учествовало је по једном или више пута на савезним омладинским радним акцијама, а више од половине првотима чланови Савеза комуниста.

Иако је недавно пет првотима отишло на одслужење војног рока, у клубу не размишљају на довођење играча са стране. Да би одржали квалитет не оријентишу се на нерационално трошење средстава (каквих примјера имамо у нашој општини), већ су оспособљавање играча из сопствене средине и на рад са најмлађима. Поред првог тима, који броји 15 играча, ради омладинска одбојкашка школа с 30 полазника — ученика Центра за средње образовање.

Тешкоће клуба представља недостатак материјалних средстава. Од самоуправне интересне заједнице за физичку културу добија се осам

(старих) милиона динара, и то су једини приходи, пошто се улазнице за утакмице не наплаћују. Трећина (30—35%) тих средстава даје се Основној школи „Стјепан Митров

Кошаркаши напустили лигу

Кошаркаши „Могрена“ иступили су из Црногорске лиге. Такву одлуку донојело је Предсједништво клуба, прије 7. новембра када су лигаши стартовали у новом првенству,

— Због недостатка финансијских средстава и не постојања других услова за нормално такмичење не можемо да будемо равноправан партнери осталим

љубића“ за коришћење сале (!) за тренинге и утакмице, а са остатком се једва покривају трошкови путовања ради одигравања утакмица.

Пошто није имала средстава за пут, прошле године екипа је предала двије утакмице, и то је на крају одлучило првака у Републичкој лиги. Опрему и реквизити играчи набављају сами и уз помоћ родитеља!

Ако „Авала“ настави с до-брим резултатима и избори

ЗОНСКИ ШАХОВСКИ ТУРНИР „БУДВА 81“

Велимировић најбољи

Након готово мјесец дана и гре, задњег дана октобра у хотелу „Бељви“ у Бечићима завршен је зонски шаховски турнир — Медитеранска зона — за првено-стvu svijeta. Међу двадесет такмичара из осам земаља Медитерана, најбољи је био наш велемајstor Draško Велимировић. Друго и треће мјесто припало је интернационалном мајstorу из Загреба Мишу Џебалу и његовом суграђанину велемајstorу Krušnoljubу Хулаку.

Након турнира замолили смо побједника Велимировића за кратак разговор. Он је, да узгред кажемо, из 19 партија освојио 14 поена — 11 побједа, шест ремија и два порaza.

— Слабо сте почели, а изванредно завршили?

— Већ двије године писам у најбољој форми. На почетку турнира доживио сам два пораза од Хулака и Џебала и тада су ме многи отписали. Но, управо то ме је мобилисало, концентрисао се и у другом дијелу турнира играо знатно боље.

— Слајда концентрација је карактеристика за многе наше шахисте на овом турниру?

— Лично сам био концентрисан током цијelog турнира, мада не и у сваком мечу. Концентрација ми нарочито попусти у задњем часу игре. Остали, у првом реду Ивановић и Ивков, чији су сачували нерве до краја турнира.

— На међузонски турнир идете ви, а Хулак и Џебало ће накнадно одлучити ко је други путник?

— Двојица Загрепчана су пријатно изненадије, посебно Џебало. Сматрам да је мало да двојица Југословена иду на Медитерански турнир. Некада смо имали и по шест представника на тим турнирима, али број се стално смањује. Разлог: у последњих пет-шест година шах код нас веома стагнира. Зато нема ни добре репрезентације нити већих успеха код појединачника. Статус врхунских шахиста код нас није ријешен како треба, а ни младима се, како видим, не поклања доволно пажње.

— Ријеч-двојије о организацији турнира у Бечићима.

— Овде сам први пут, иако сам често на Црногорском првено-стvu (Херцег-Нови). Одушељен сам Бечићима и организацијом. Вријеме је било прелијепо, а домаћини су све учинили да се шеће боље осјећамо и да имамо све услове за добру игру.

С. ГРЕГОВИЋ

ДРЖАВНА РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА ТРЕНИРАЊЕ У МИЛОЧЕРУ

Почетком новембра у Будви је боравио савезни селектор државне репрезентације Милан Мильанић и у „Монтенегротуристу“ разговарао о могућно стима боравка југословенске фудбалске репрезентације у Милочеру ради према за свјетско првено-стvu, које ће се одржати идуће године у Шпанији. Договорима су присуствовали представници Скупштине општине Будва, чланови пословодног органа на „Монтенегротуристу“ и Мишо Брајевић, члан Предсједништва Фудбалског савеза Југославије.

Други Мильанић је рекао да је ово прави пут сарадње спорта и туризма и да на том плану треба убудуће више радити, по готову што на овом подручју зато постоје изванредни услови. Поред квалитетно изграђених објеката и одговарајућег амбијента, ту је још једна погодност: изванредна клима, која је у зимским и љетним мјесецима идентична оној у Шпанији, где ће се упра ви наши фудбалери и так мичити.

— Милочер — рекао је Мильанић — нисмо случајно изабрали за мјесто треninga, јер, да подсјетим, на том терену сам припремао тим „Првени звезде“ 1973. и 1974. године, који је послије тих припрема освојио два узастопна државна првена-стvа и постигао изванредне резултате на међународним такмичењима. Тада смо бора ви у хотелу „Маестрал“.

Представници Скупштине општине и „Монтенегротурист“ изјавили су да ће учинити све да услови боравка наше репрезентације буду шеће боље организовани.

Термин боравка југословенске репрезентације биће накнадно утврђен, а планира се да то буде у два наврата — у децембра и мају.

Договорено је да домаћин југословенске репрезентације буде Фудбалски клуб „Могрен“, члан Друге савезне лиге.

Н. М.

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

НАРЕДНИ БРОЈ „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“ ИЗ ЛАЗИ 25. ДЕЦЕМБРА НА ПОВЕЋАНОМ БРОЈУ СТРАНА